

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 14 Μαρτίου 2022 με την εξής σύνθεση: Ελευθερία Καλαμιώτη Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου Εισηγήτρια και Χρυσάνθη Ζαράρη (δυνάμει της υπ' αριθμ. 14/2022 Πράξης της Προέδρου ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ) Μέλη.

Για να εξετάσει σε συμμόρφωση, η οποία η οποία διατάχθηκε με την υπ' αρ. ΠΔΝ 633/30-12-2021 Προσωρινή Διαταγή του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής που εκδόθηκε επί της ΑΚ126/2.12.2021 αίτησης ακύρωσης και αναστολής εκτέλεσης, τη με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1817/28-09-2021 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα ... (εφεξής ο «προσφεύγων»), που κατοικεί στ... .., οδός ..., αρ....., κατά του Δήμου ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή») και κατά της εταιρείας με την επωνυμία ...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στ.. .., οδός ..., αρ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Ειδικότερα, με την ως άνω προσωρινή διαταγή του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής αναπέμφθηκε η υπόθεση στην ΑΕΠΠ *«προκειμένου να ασκήσει την επιβαλλόμενη από το νόμο αρμοδιότητά της»*.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι : *«Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για*

κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης».

2. Επειδή, με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 81/2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ «Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης και Αθλητισμού του Δήμου ...», με την οποία εγκρίθηκε το 2ο Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού. Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

3. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 1.156,86 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 25/09/2021 πληρωμή στην Attica Bank και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ήτοι 231.370,54 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

4. Επειδή με την υπ' αριθμ. ΑΔΑΜ ... Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: «ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΤΟΥ ΝΠΔΔ-ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ... ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Π.Δ. 99/17», με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης 231.370,54 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

5. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων στις 13-10-2020 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ...

6. Επειδή, η διαδικασία που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου

εκκίνησης της, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 27.09.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 16.09.2021 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

8. Επειδή ο προσφεύγων, ως προσφέρων, θεμελιώνει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, ως προς το μέρος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του, επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

9. Επειδή στις 28.09.2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, ήτοι σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

10. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 8-10-2021 και με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 6112/2021 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 28-09-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά της έχει γίνει αποδεκτή και έχει αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης.

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

11. Επειδή με την υπ' αριθμ. 2419/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, ενώ με τις με αρ. 259, 269 και 533/2022 Πράξεις της Προέδρου του 1ου Κλιμακίου, ορίσθηκε εκ νέου Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της ως άνω προσφυγής προς συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. ΠΔΝ 633/30-12-2021 Προσωρινή Διαταγή του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής.

12. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε την 1η-10-2021 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

13. Επειδή ο προσφεύγων στις 5.10.2021, ήτοι εμπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, ως ισχύει με την τροποποίηση του με το ν. 4782/2021, υπέβαλε μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού υπόμνημα επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, το οποίο λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο.

14. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017, σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. ΠΔΝ 633/30-12-2021 Προσωρινή Διαταγή του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής.

15. Επειδή στον επίμαχο διαγωνισμό συμμετείχαν τέσσερις οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων ο προσφεύγων και η παρεμβαίνουσα, υποβάλλοντας τις με αριθμ. συστήματος 170830 και 169798 προσφορές τους αντίστοιχα.

Με την υπ'αριθμ. 58/19-08-2021 του Δ.Σ. του ΝΠΔΔ-...εγκρίθηκε το 2^ο πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής και αποφασίστηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού στον προσφεύγοντα. Δεδομένου ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού ήταν η 05-11-2020 και η ισχύς των

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

προσφορών έληγε στις 05-09-2021, στις 26/08/2021, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε πρόσκληση στους οικονομικούς φορείς για ενδεχόμενη παράταση κατά έξι (6) μήνες του χρόνου ισχύος τόσο των προσφορών τους, όσο και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής τους, ο οποίος έληγε επίσης στις 05-10-2021, με προθεσμία υποβολής απάντησης την 05/09/2021. Το περιεχόμενο της πρόσκλησης είχε ως εξής: «*ΘΕΜΑ: Παράταση ισχύος προσφορών για το έργο «Προσαρμογή των λειτουργούντων παιδικών σταθμών του ΝΠΔΔ-... στις διατάξεις του Π.Δ. 99/17».*

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της υπ' αριθμ. ... διακήρυξης του έργου με τίτλο «Προσαρμογή των λειτουργούντων παιδικών σταθμών του ΝΠΔΔ-... στις διατάξεις του Π.Δ. 99-17», ο χρόνος ισχύος των προσφορών που υποβλήθηκαν στον διαγωνισμό είναι δέκα (10) μήνες. Δεδομένου ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού ήταν η 05-11-2020 και επομένως η ισχύς των προσφορών λήγει στις 05-09-2021, σας παρακαλούμε να παρατείνετε τον χρόνο ισχύος τόσο των προσφορών σας, όσο και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής σας στον εν λόγω διαγωνισμό, ο οποίος λήγει επίσης στις 05-10-2021, κατά έξι (6) μήνες. Η προθεσμία υποβολής της απάντησης σας είναι η 05-09-2021.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ...».

Η παρεμβαίνουσα υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση για την παράταση του χρόνου ισχύος της προσφοράς της και έγγραφο του ΤΜΕΔΕ, σύμφωνα με το οποίο παρατείνεται ο χρόνος ισχύος της αντίστοιχης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής. Ο προσφεύγων υπέβαλε στις 5.9.2021 μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ τη θετική απάντησή του υπό τη μορφή υπεύθυνης δήλωσης για την παράταση του χρόνου ισχύος της προσφοράς του και της εγγυητικής συμμετοχής του με το εξής περιεχόμενο: «*Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι: σε απάντηση του υπ' αριθ. 14649/26-08-21 εγγράφου σας, δέχομαι την παράταση ισχύος τόσο της οικονομικής μου προσφοράς, όσο και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής*

κατά έξι (6) μήνες για το έργο: «Προσαρμογή των λειτουργούντων παιδικών σταθμών του ΝΠΔΔ-... στις διατάξεις του Π.Δ. 99-17», ως αναφέρει η προσβαλλόμενη «παραλείποντας ωστόσο, να υποβάλει σχετικό έγγραφο από τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του, σύμφωνα με το οποίο παρατείνεται ο χρόνος ισχύος της συγκεκριμένης εγγυητικής επιστολής». Κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της αναθέτουσας αρχής και της Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, Με την προσβαλλόμενη απορρίφθηκε, μεταξύ άλλων, η προσφορά του προσφεύγοντος με την αιτιολογία ότι «παρέλειψε να υποβάλει σχετικό έγγραφο από τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του, σύμφωνα με το οποίο παρατείνεται ο χρόνος ισχύος της συγκεκριμένης εγγυητικής επιστολής» και αναδείχθηκε η παρεμβαίνουσα προσωρινή ανάδοχος.

16.Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό κρίση προσφυγή της ισχυρίζεται αυτολεξεί ότι: «[...]/. **ΕΣΦΑΛΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΙΤΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ**

ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΠΑΡΑΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ/ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΡ. 33 ΚΑΙ 2 ΤΟΥ Ν. 4412/2016 & ΑΡ. 2 ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΤΡΩΣΗ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η προσβαλλόμενη απόφαση χρήζει προδήλως ακυρώσεως, καθώς απορρίπτει αδόκητα την προσφορά μου παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ανταποκρίθηκα προσηκόντως και εμπροθέσμως στην σχετική πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής και δηλώσα υπευθύνως (με την υποβληθείσα την 05.09.2021 ψηφιακώς υπογεγραμμένη ΥΔ μου) την αποδοχή της παρατάσεως ισχύος τόσο της οικονομικής προσφοράς όσο και της εγγυητικής συμμετοχής μου και δοθέντος επιπλέον ότι η εξαρχής υποβληθείσα εγγυητική συμμετοχής μου είναι εν ισχύ με αρχικό χρόνο λήξεως 350 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής, ήτοι την 21.10.2021.

Προκειμένου να καταστεί εναργής η προσήκουσα ανταπόκρισή μου στην σχετική πρόσκληση της Αναθέτουσας χρήσιμη τυγχάνει η επισκόπηση τόσο αυτής όσο και της υποβληθείσας ΥΔ μου:

Η πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής είχε αυτολεξεί ως κάτωθι: [...]

Ο προσφεύγων ανταποκρινόμενος σχετικώς ανέβασα στον ηλεκτρονικό τόπο του Διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ μέσω της Επικοινωνίας την 05.09.2021 την φέρουσα την ίδια ημερομηνία (05.09.2021) ΥΔ μου στην οποία δηλώνω ότι: [.....]

Από τη διατύπωση της πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής συνάγεται ευχερώς ότι:

Κατ' αρχάς το θέμα της προσκλήσεως αναφέρει: «Παράταση ισχύος προσφορών για το έργο «Προσαρμογή των λειτουργούντων παιδικών σταθμών ΝΠΔΔ - ... στις διατάξεις του π.δ. 99/17»»

Κρίσιμη εν προκειμένω τυγχάνει η ερμηνευτική προσέγγιση της προκλήσεως της Αναθέτουσας εν πρώτοις με βάση το γραμματικό και συστηματικό κριτήριο: η δεύτερη περίοδος της πρόσκλησης («Δεδομένου ... μήνες») αναφέρεται στην παράκληση της Αναθέτουσας για παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής και σε αυτήν δεν τίθεται κάποια προθεσμία. Στην τρίτη περίοδο της προσκλήσεως αναφέρεται ότι η προθεσμία υποβολής της απάντησης είναι η 05.09.2021.

Ήτοι ζητείται η παράταση της ισχύος της προσφοράς, που λήγει στις 05.09.2021 και της ισχύος των εγγυητικών που λήγει στις 05.10.2021, κατά (6) μήνες και η προθεσμία υποβολής της απάντησης ορίζεται η 05.09.2021

Συνακόλουθα η μόνη απαίτηση που θέτει η Αναθέτουσα είναι να της απαντήσουν οι προσφέροντες μέχρι 05.09.2021 στο σχετικό αίτημά της περί παρατάσεως της ισχύος της προσφοράς, η οποία λήγει στις 05.09.2021

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΗΚΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΚΕΡΑΙΟ ΣΕ Ο,ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΟΥ ΖΗΤΗΘΗΚΕ, πάσα δε αντίθετη θεώρηση, όπως αυτή που εμφιλοχώρησε στην προσβαλλομένη, ερείδεται σε άκρως πεπλανημένη ανάγνωση του ειδικότερου και δη επακριβούς περιεχομένου της προσκλήσεως

Δε χωρεί αμφιβολία ότι ΟΥΔΟΛΩΣ ΖΗΤΕΙΤΑΙ η υποβολή μέχρι την 05.09.2021 και της τυχόν παρατάσεως της εγγυητικής επιστολής και δη με έγγραφο εκ μέρους του Φορέα έκδοσης της, ο χρόνος ισχύος της οποίας εξάλλου εξικνείται μέχρι κατ' ελάχιστον την 05.10.2021 (σημειώνεται ότι η εκ μέρους κατατεθείσα εγγυητική είχε αρχικό χρόνο λήξεως την 21.10.2021)

Η χρήση άλλωστε της λέξης «απάντηση», υποδηλώνει εγγενώς το προφανές, ήτοι την υποχρέωση των προσφερόντων να απαντήσουν/να αποκριθούν στην σχετική πρόσκληση της Αναθέτουσας και όχι να υποβάλλουν τυχόν έγγραφο παρατάσεως της εγγυητικής από τον φορέα εκδόσεως της, ΠΟΥ ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΩΣΤΕ ΟΥΔΟΛΩΣ ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Εάν η Αναθέτουσα επιθυμούσε την υποβολή και εγγράφου παρατάσεως εκ μέρους του Φορέα εκδόσεως της εγγυητικής επιστολής μέχρι την 05.09.2021 όφειλε να το αιτηθεί ρητώς και με σαφήνεια στη σχετική πρόσκλησή της, ειδάλλως η σχετική ασάφεια της προσκλήσεως δεν δύναται να ερμηνεύεται εις βάρος του καλόπιστου οικονομικού φορέα, ο οποίος μάλιστα μερίμνησε και παρέτεινε εμπρόθεσμα την προσφορά του

Ο ίδιος υπέβαλα την ως άνω αναφερομένη από 05.09.2021 ΥΔ μου με την οποία εμπροθέσμως, ρητά και κατηγορηματικά δήλωσα ότι αποδέχομαι την παράταση της ισχύος της οικονομικής προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής μου για έξι μήνες για το υπ' όψιν έργο

Επαναλαμβάνεται ενόψει και των ανωτέρω εκτεθέντων ότι η αναδείξασα ασάφεια της προσκλήσεως ουδόλως επιτρέπεται όπως ερμηνευθεί εις βάρος μου [...]

Εν προκειμένω, η πρόσκληση της Αναθέτουσας για παράταση ισχύος των προσφορών εμφορείτο κατά τα ανωτέρω από πρόδηλη ασάφεια όσον αφορά στο θέμα του χρόνου και του τρόπου υποβολής της παρατάσεως της εγγυητικής επιστολής, η οποία ατυχώς οδήγησε στον αποκλεισμό μου

Άλλωστε γίνεται δεκτό ότι για το σύννομο αποκλεισμό ενός οικονομικού φορέα προϋποτίθεται ρητός και σαφής όρος ή έστω σαφής παραπομπή σε σαφή έτερη διάταξη και όχι εκ των υστέρων και κατά την αξιολόγηση το

πρώτον ερμηνεία της διακήρυξης με τρόπο ώστε να εισάγονται όροι αποκλεισμού και υποχρεώσεις των προσφερόντων, οι οποίες δεν προέκυπταν με σαφήνεια από την ίδια τη διακήρυξη (ΑΕΠΠ 285/2020, 919/2018, 237/2017).

Εν όψει δε των αρχών της τυπικότητας και της διαφάνειας, η αυστηρή ερμηνεία και εφαρμογή της διακήρυξης υπό την έννοια της συστατικής εκδοχής πρέπει να σχετίζεται και να ερείδεται στη σαφήνεια της διακήρυξης (ΑΕΠΠ 285/2020).

Ήτοι, η αυστηρή ερμηνεία της διακήρυξης προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων (ΑΕΠΠ 285/2020).

Αυτό μάλιστα θα πρέπει να συμβαίνει κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. C496/1999 CAS *Succhi di Frutta SpA*, ΑΕΠΠ 285/2020, 1034/2019, 919/2019, 672/2018, 109/2018, 80/2018).

Πράγματι, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται οπτά και κατηγορηματικά στην οικεία προκήρυξη (βλ. C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28 και απόφαση *Medipac—Καζαντζίδης*, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54, ΑΕΠΠ 285/2020).

Συναφώς έχει κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτό υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητά από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από

την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση *Pirro Pizzo*, 027/2015της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, ΑΕΠΠ 941/2018, σκ. 15)

Υπό αυτό το πρίσμα, συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων ή όρων που δεν προέκυπταν ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα ή την ισχύουσα εθνική νομοθεσία δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (*Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης*, 2009, σελ. 87 επ., ΔΕφΑ 147/2018, ΑΕΠΠ 285/2020, 982/2018, 672/2018, 80/2018).

Τούτο δε, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου (ΕφΑΘ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, εκδ. θ, σελ. 776, ΑΕΠΠ 285/2020, 982/2018, 919/2018, 672/2018, 80/2018).

Επομένως, δεν επιτρέπεται όρος τεθείς επί ποινή αποκλεισμού (ΠΟΥ ΜΑΛΙΣΤΑ ΕΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΩ ΟΥΤΕ ΚΑΝ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ από τη διακήρυξη να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται διασταλτικά και διευρυντικά των υποχρεώσεων των προσφερόντων, ώστε να συνάγονται το πρώτον κατά το στάδιο της αξιολόγησης νέοι λόγοι αποκλεισμού και να προκύπτουν βάσεις απόρριψης της προσφοράς τους, οι οποίες όμως ουδόλως προέκυπταν με σαφήνεια από το ίδιο το ρητό κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης (ΑΕΠΠ 285/2020, 919/2018, 80/2018, 18/2018, 246/2017, 237/2017, 234/2017 233/2017, 132/2017).

Άλλωστε, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (C87/94, Επιτροπή

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

κατά Βελγίου, σκέψη 54· C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37, C- 315/01, GAT, σκέψη 73, C-213/07, Μηχανική, σκέψη 45, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33, C-42/13, Cartiera dell'Adda, σκέψη 44, C-396/14, MT Højgaard A/S, Ziiblin A/S, σκέψη 37, ΑΕΠΠ 285/2020).

Για όλους αυτούς τους λόγους μάλιστα, τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης συνιστά περαιτέρω κριτήριο, σύμφωνα και με την αρχή της αναλογικότητας, για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και μη καταλογιζόμενου σφάλματος εις την υποβληθείσα προσφορά (πρβλ. ΑΕΓΠΠ 312/ 2019, 982/ 2018, 253/2017)

Μετά ταύτα καθίσταται σαφές ότι ενόψει της αναφεύμενης ασάφειας της έγγραφης προσκλήσεως της Αναθέτουσας για την παράταση της ισχύος προσφοράς και τη μη ρητής μνείας της υποχρέωσης συνυποβολής εγγράφου παρατάσεως από τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής, ο επέκεινα προσβαλλόμενος αποκλεισμός μου ένεκα αποκλειστικώς του λόγου τούτου, παρίσταται μη σύννομος και αντίκειται στην αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και στην επιβαλλόμενη εκ του νόμου σαφήνεια και ακρίβεια των όρων της σύμβασης.

Εξάλλου οφείλω να επισημάνω ότι ο ίδιος υπέβαλα την ως άνω αναφερομένη από 05.09.2021 ΥΔ μου με την οποία εμπροθέσμως, ρητά και κατηγορηματικά δήλωσα ότι αποδέχομαι την παράταση της ισχύος της οικονομικής προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής μου για έξι μήνες για το υπ' όψιν έργο

Η ανειλημμένη δέσμευσή μου για την εκτέλεση του έργου επιβεβαιώθηκε με τον πλέον πανηγυρικό τρόπο στην Αναθέτουσα μέσω της εμπροθέσμως υποβληθείσας Υπεύθυνης δηλώσεως μου για την αποδοχή της παρατάσεως και της προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής μου

Η ανταπόκρισή μου ήταν άμεση και ρητή ενόψει άλλωστε και της αναδείξεως μου ως προσωρινού μειοδότη

Η εκπεφρασθείσα άλλωστε ρητή αποδοχή για παράταση ισχύος της προσφοράς μου και της εγγυητικής μου συμπληρώνεται οντολογικά και νομικά

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

και από την υποβληθείσα ήδη εγγυητική συμμετοχής μου με αρχικό χρόνο ισχύος μέχρι την 21.10.2021

Ήτοι καθ' ο χρόνο αποδέχθηκα την παράταση της προσφοράς μου και της εγγυητικής συμμετοχής μου προς την Αναθέτουσα. η τελευταία διατηρούσε (και διατηρεί ακόμη εις χείρας της) την αρχική εγγυητική επιστολή του ... ΤΜΕΔΕ (σχετ. 6), με αρχικό χρόνο ισχύος για 350 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής του Διαγωνισμού, ήτοι μέχρι την 21.10.2021

Σημειώνεται εξάλλου ότι ήδη από 13.09.2021 είχα υποβάλει αίτημα στο ΤΜΕΔΕ για την παράταση της εγγυητικής μου, το οποίο ικανοποιήθηκε την 24.09.2021, οπότε και άμεσα υπέβαλα στον ηλεκτρονικό τόπο του Διαγωνισμού το σχετικό έγγραφο παρατάσεως (Σχ.Ν. 8,9)

Επομένως με την από 05.09.2021 υποβληθείσα ΥΔ περί αποδοχής παράτασης της ισχύος της προσφοράς μου και της εγγυητικής επιστολής μου για (6) έξι μήνες ανταποκρίθηκα και στον τελολογικό προορισμό της προσκλήσεως της Αναθέτουσας Αρχής, συνιστάμενου στην εξασφάλιση της τελευταίας για την συνέχιση του ενδιαφέροντος των προσφερόντων για τη σύμβαση αλλά και στην εξασφάλιση της διά της συναίνεσεώς μου περί παρατάσεως της εγγυητικής συμμετοχής

Αλλως ειπείν, αποδέχθηκα εμπρόθεσμα (την 05.09.2021) την παράταση ισχύος της προσφοράς μου, που έληγε την 05.09.2021, και την ίδια μέρα αποδέχθηκα και την παράταση ισχύος της εγγυητικής μου, η οποία βρισκόταν εις χείρας της Αναθέτουσας και έληγε την 21.10.2021

Άλλωστε οφείλω προσέτι να επισημάνω στο σημείο τούτο όλως προκριματικά (βλ. ειδικότερη ανάπτυξη στον υπό στοιχείο IV λόγο της παρούσης ότι η κατατεθείσα εγγυητική επιστολή του ΤΜΕΔΕ στο προδιατυπωμένο κείμενο της αναφέρει ότι «Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από έγγραφό σας, συνοδευόμενο από συναίνεση του υπέρ ου, με την προϋπόθεση ότι το αίτημα θα μας υποβληθεί πριν την ημερομηνία λήξης της εγγυητικής»

Ήτοι και από αυτήν την άποψη ουδέν έρεισμα υπάρχει για την απόρριψή μου από την Αναθέτουσα, τουναντίον ο εκδότης εγγυητικής της παρέχει επιπρόσθετη δέσμευση δηλώνοντας ότι αποδέχεται εκ προοιμίου την παράταση ισχύος της εγγυητικής ύστερα από έγγραφο της Αναθέτουσας, συνοδευόμενο από συναίνεση του υπέρ ου - ήτοι εμού, ο οποίος ήδη διά της από 05.09.2021 ΥΔ την παρείχα στην Αναθέτουσα, με την προϋπόθεση ότι το αίτημα θα υποβληθεί πριν την ημερομηνία λήξης της εγγυητικής

Ειλικρινώς αδυνατώ να εξεύρω το ελάχιστο νομικό και οντολογικό έρεισμα για την αιφνίδα απόρριψη της προσφοράς μου και δη καθ' ο χρόνο μου είχε κατακυρωθεί η σύμβαση, αφού πληρούσα όλες τις προϋποθέσεις, υπέβαλα εμπροθέσμως την απάντησή μου - ως αξίωνε η πρόσκληση - για την παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής και η αρχική εγγυητική συμμετοχής μου ήταν - και εξακολουθεί να βρίσκεται εις χείρας της Αναθέτουσας και δη εν ισχύ (ενώ περαιτέρω έχω προσκομίσει ήδη και την αιτούμενη παράταση αυτής, σχ. 8 και 9)

Εν προκειμένω κατά όλως ανορθόδοξο νομικά τρόπο απορρίφθηκε η προσφορά μου (ενώ μου είχε ήδη κατακυρωθεί η σύμβαση) και δη ενώ ήδη αποδεχθεί εμπροθέσμων πανηγυρικά την αδιάλειπτη παράταση της ισχύος της για (6) έξι μήνες και ενώ παράλληλα είχα ήδη συναινέσει στην παράταση ισχύος και της εγγυητικής μου επιστολής, η οποία βρισκόταν εν ισχύ εις χείρας της Αναθέτουσας δίχως καν να έχει εκπνεύσει (!!...!!)

Η ασάφεια της προσκλήσεως της Αναθέτουσας στην πραγματικότητα αποκρυσταλλώνεται και στην προσβαλλόμενη απόφαση απορρίψεως μου, η οποία ως δυσμενής διοικητική πράξη δέον όπως συνοδεύεται από πλήρη και εμπειριστατωμένη αιτιολογία

Πώς γίνεται ενώ έχω υποβάλει εμπρόθεσμα την απάντηση μου την 05.09.2021 περί αποδοχής της παρατάσεως ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής μου εν τέλει να κρίνεται απορριπτέα η προσφορά μου λόγω μη υποβολή - ΜΗ ΑΞΙΟΥΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - εγγράφου από τον εκδότη της εγγυητικής επιστολής περί παρατάσεως...

Το λογικό και νομικό άλμα στο αιτιολογικό υπόβαθρο και στο διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης τυγχάνει ευχερώς αντιληπτό στην Υμετέρα Αρχή και μόνο διά της ακυρώσεως της δύναται να αρθεί η σχετική πλημμέλεια

Καταληκτικούς ο εσφαλμένος και ανατιολόγητος χαρακτήρας της προσβαλλόμενης τυγχάνει εν προκειμένω πρόδηλος και επισύρει άνευ ετέρου την ακύρωσή της προς αποκατάσταση της τρωθείσας νομικής ορθότητας. Σε κάθε περίπτωση η σχετική ασάφεια της προσκλήσεως δέον όπως βαρύνει την Αναθέτουσα εν προκειμένω και ο αποκλεισμός μου ενόψει και του πλαισίου αυτού (μεγάλη κωλυσιεργεία εκ μέρους της Αναθέτουσας για την κατακύρωση σε εμένα της συμβάσεως, υποβολή εμπρόθεσμης ΥΔ περί παρατάσεως προσφοράς και εγγυητικής, εν ισχύ εγγυητική εις χείρας της Αναθέτουσας) τυγχάνει αν μη τι άλλο εξόχως δυσμενής και δυσανάλογος, υπερακοντίζει το γράμμα και τη τελολογία της νομοθεσίας και αντιστρατεύεται την αρχή της αναλογικότητας, η οποία δέον όπως εφαρμόζεται στις διαγωνιστικές διαδικασίες.

II. ΕΣΦΑΛΜΕΝΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ

ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΡ. 72 ΚΑΙ 97 ΤΟΥ Ν. 4412/2016 & ΑΡ. 15.3 ΚΑΙ 19 ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής τυγχάνει επιπροσθέτως εσφαλμένη φαλκιδεύοντας ευθέως το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού και την ισχύουσα νομοθεσία. Εις επίρρωση τούτου λεκτέα τυγχάνουν ιδίως τα ακόλουθα: [...]Από τη γραμματική, τελολογική και συστηματική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, οι οποίες συνθέτουν το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού δύναται να εξαχθούν με ασφάλεια τα ακόλουθα συμπεράσματα, τα οποία αναδεικνύουν τον πλημμελή χαρακτήρα της προσβαλλόμενης:

Ο νόμος (αρ. 72) και η Διακήρυξη (αρ. 15.3) δίδουν στην Αναθέτουσα Αρχή τη δυνατότητα να αιτηθεί από τους προσφέροντες πριν από τη λήξη της προσφοράς να παρατείνουν πριν από τη λήξη τους την προσφορά και την εγγυητική επιστολή συμμετοχής τους

Ουδόλως προβλέπεται στο νόμο και στη Διακήρυξη ότι η Αναθέτουσα δύναται ή υποχρεούται να τάσσει στους οικονομικούς φορείς προθεσμία για τη σχετική παράταση

Ως μόνο κρίσιμο χρονικό ορόσημο προβλέπεται από το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού η Αναθέτουσα να υποβάλει τη σχετική πρόσκληση προς τους προσφέροντες πριν από την λήξη ισχύος της προσφοράς και αυτοί να παρατείνουν (κατά επιτρεπτό απώτατο χρονικό σημείο) πριν από τη λήξη τους τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής

Ομοίως και το αρ. 97 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι όσοι προσφέροντες αποδέχθηκαν την παράταση της προσφοράς τους πριν από τη λήξη ισχύος της, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό διάστημα

Ήτοι σύμφωνα με τη ρητή, αδιάστικτη και επαναλαμβανόμενη γραμματική διατύπωση των κείμενων διατάξεων κρίσιμο εν προκειμένω τυγχάνει η παράταση της ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής να λάβει χώρα πριν από τη λήξη εκάστης (βλ. «πριν τη λήξη τους»)

Η σχετική γραμματική διατύπωση αποκρυσταλλώνει στην πραγματικότητα την ανάγκη της Αναθέτουσας να της επιβεβαιώσουν οι προσφέροντες πριν λήξει η προσφορά τους (ήτοι μέχρι την 05.09.2021) την δέσμευσή τους από αυτήν και την παράταση του χρόνου ισχύος της

Η αναγκαιότητα αυτή είναι εύλογη, καθώς αφενός αναφέρεται στην υποκειμενική/ενδιάθετη βούληση των προσφερόντων για παράταση του ενδιαφέροντος και της προσφοράς του για την υπό ανάθεση σύμβαση, αφετέρου τω όντι έχει ως απώτατο χρονικό σημείο την λήξη ισχύος της προσφοράς

Κατά λογική και νομική αντιστοιχία εν σχέσει με την παράταση της εγγυητικής επιστολής το κρίσιμο (και δη το πλέον όψιμο επιτρεπτό) χρονικό σημείο μέχρι το οποίο δύναται και πρέπει να λάβει χώρα τυχόν παράτασής είναι πριν από τη λήξη της

Η θεώρηση αυτή έχει σαφές γραμματικό έρεισμα στο νόμο και στη Διακήρυξη (αρ. 72 και αρ. 15.3 αντιστοίχως) και προδήλως εξυπηρετεί την τελολογία της εξασφάλισης της Αναθέτουσας, διά της διατηρήσεως αδιαλείπτως εν ισχύ της εγγυητικής επιστολής του εκδότη υπέρ του προσφέροντος, ήτοι δίχως να μεσολαβήσει τυχόν λήξη της

Συνακόλουθα ουδόλως προβλέπει ο νόμος ή η Διακήρυξη συγκεκριμένη προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παραταθούν η προσφορά και η εγγυητική συμμετοχής, ούτε βεβαίως ορίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στο νόμο ή στη Διακήρυξη ότι αυτές πρέπει να γίνουν ταυτόχρονα, αρκεί οι σχετικές παρατάσεις να λάβουν χώρα προ της λήξεως ισχύος εκάστης

Τυχόν άλλωστε τοιαύτη θεώρηση θα οδηγούσε ιδίως σε περιπτώσεις που ο χρόνος ισχύος της προσφοράς ορίζεται μικρός (π.χ. 6 ή 8 ή 10 μήνες) στο άτοπο αποτέλεσμα να πρέπει κατά την παράταση της προσφοράς να παρατείνεται ταυτόχρονα και η εγγυητική συμμετοχής, η οποία στην περίπτωση που φορέας έκδοσης είναι το ΤΜΕΔΕ, ισχύει πάντα λόγω του προδιατυπωμένου όρου για 350 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού, ήτοι θα έχει ακόμη ενδεχομένως 6, 4 ή 2 μήνες ισχύος, άρα η όποια παράτασή της θα ήταν εξόχως πρόωρη

Άλλωστε ακριβώς για τον λόγο αυτό ο νομοθέτης έστερξε να προβλέψει ότι η διάρκεια της εγγυητικής πρέπει να υπερβαίνει κατά 30 ημέρες το χρόνο ισχύος της προσφοράς, προκειμένου επί παρατάσεως της τελευταίας (η οποία λαμβάνει χώρα μονομερώς με απευθυντέα δήλωση βούλησης του προσφέροντα προς την Αναθέτουσα). και ενόσω τυχόν διαρκεί η διαδικασία παρατάσεως ισχύος της εγγυητικής επιστολής (η οποία αποτελεί σύμβαση υπέρ τρίτου και απαιτεί χρονικά/διαδικαστικά και τη σύμπραξη του εκδότη) να υπάρχει η διασφάλιση της Αναθέτουσας διά της κατοχής εις χείρας της της αρχικής μη λήξασας εγγυητικής επιστολής

Μετά ταύτα καθίσταται πρόδηλο ότι εν προκειμένω η προσβαλλόμενη απόφαση υποπίπτει σε ένα νομικό ολίσθημα, καθώς άγει στον αποκλεισμό μου ένεκα φερόμενης μη προσκομίσεως εγγράφου για την παράταση της

εγγυητικής επιστολής, δίχως να υφίσταται σχετική προθεσμία στο νόμο (αρ. 72 και 97) και στη Διακήρυξη (αρ. 15.3 και 19) και ενώ στην πραγματικότητα η αρχική κατατεθείσα εγγυητική επιστολή μου λήγει στις 21.10.2021 (ήτοι σχεδόν ενάμιση μήνα μετά την έκδοση της) και μάλιστα ενώ έχω ήδη εμπρόθεσμα με την από 05.09.2021 ΥΔ μου αποδεχθεί την παράταση της προσφοράς και της εγγυητικής και ενώ η ε ... εγγυητική του ΤΜΕΔΕ ρητώς αναφέρει ότι αποδέχεται a priori την παράταση της διά σχετικού εγγράφου της Αναθέτουσας με μόνη τη συναίνεσή μου (έχει ήδη παρασχεθεί στην Αναθέτουσα)...

Στο ευρύτερο δε αυτό πλαίσιο αναφέρω έστω ως εκ περισσού και πάλι ότι έχω ήδη προβεί στην παράταση του χρόνου ισχύος της εγγυητικής επιστολής μου και στην ανάρτηση του σχετικού εγγράφου στο διαγωνισμό

Εξάλλου ούτε στο αρ. 91 του ν. 4412/2016 προβλέπεται τυχόν ως λόγος απορρίψεως της προσφοράς η μη υποβολή εγγράφου περί παρατάσεως της εγγυητικής επιστολής ταυτόχρονα με το χρόνο παρατάσεως της προσφοράς και πάντως προ της λήξεώς της, καθισταμένης και υπ' αυτό το πρίσμα ακυρωτέας της προσβαλλόμενης

Προσέτι δέον όπως επισημανθεί (σε συνάφεια με όσα αναφέρονται και ανωτέρω υπό στοιχ. Ι, όπου και παραπέμπουμε εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων) ότι η Αναθέτουσα διά της σχετικής προσκλήσεως της ουδόλως έταξε κατά την ημετέρα θεώρηση συγκεκριμένη προθεσμία για υποβολή τυχόν εγγράφου από του εκδότη της εγγυητικής επιστολής για την παράτασή της

Η μόνη προθεσμία που τίθεται στην σχετική πρόσκληση είναι της υποβολής απαντήσεως για την παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής, την οποία και τήρησα διά της εμπρόθεσμης υποβολής της από 05.09.2021 ΥΔ μου διά της οποίας πανηγυρικά και ρητά δήλωσα την αποδοχή παρατάσεως αμφοτέρων

Η τιθέμενη στην πρόκληση της Αναθέτουσας προθεσμία της 05.09.2021 ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι όσον αφορά στην παράταση ισχύος της προσφοράς έχει δικαιολογητικό και νομικό έρεισμα κατά τα ανωτέρω (αρ. 72, 97 ν. 4412/2016 και αρ. 15.3,19 Διακήρυξης), ενόψει της λήξεως των

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

υποβληθεισών προσφορών την 05.09.2021, στερείται παντελώς οιοδήποτε ερείσματος στη Διακήρυξη και στο νόμο ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Όπως εξετάθη και ανωτέρω, ως προς την τελευταία, το απώτατο χρονικό όριο για την παράταση της ισχύος της αποτελεί η μη λήξη της, ήτοι συνεκδοχικά η αδιάλειπτη τήρησή της εν ισχύ (αρ. 72 ν. 4412/2016 και αρ. 15 Διακήρυξης)

Επομένως στην έσχατη δι'εμέ θεώρηση που τυχόν υποτεθεί ότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 14649/2021 πρόσκληση της Αναθέτουσας, έπρεπε να υποβληθεί και έγγραφο του εκδότη της εγγυητικής επιστολής για την παράτασή της μέχρι την 05.09.2021 (ΚΛΙΤΟΙ ΑΠΟΚΡΟΥΩ ΣΘΕΝΑΡΑ ΚΑΙ ΜΕ ΕΔΡΑΙΑ ΕΠΙ-ΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΟΙΑΥΤΗ CONTRA ΣΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑ), η σχετική απαίτηση της Αναθέτουσας παραβιάζει ευθέως το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού, όπως αυτό προσδιορίζεται από τη Διακήρυξη και από την κείμενη νομοθεσία (βλ. ιδίως αρ. 15 και 19 Διακήρυξης και αρ. 72 και 97 του ν. 4412/ 2016) και ΔΕΝ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΦΕΡΕΙ ΤΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΜΟΥ, Η ΔΕ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΠΟΥ ΕΡΕΙΔΕΤΑΙ ΕΜΜΕΣΩΣ ΕΠ' ΑΥΤΗΣ ΧΡΗΖΕΙ ΑΝΕΥ ΕΤΕΡΟΥ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Απαντα τα ανωτέρω έχουν ήδη τύχει άλλωστε της πανηγυρικής επιβεβαιώσεως της Υμετέρας Αρχής, η οποία έχει κρίνει σχετικώς (στην επιληφθείσα μάλιστα κατωτέρω υπόθεση, σε αντίθεση με την ημετέρα κρινόμενη, δεν είχε υποβληθεί ούτε ΚΑΝ η αιτούμενη ΑΠΑΝΤΗΣΗ για την παράταση της προσφοράς εντός της τασσόμενης προθεσμίας) ότι:

(ΑΕΠΠ 1119/2020): « 16. Επειδή, από τους παρατεθέντες στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας όρους της διακήρυξης συνάγεται ότι η προσφορά συμμετέχοντος στον διαγωνισμό απορρίπτεται όταν ο χρόνος ισχύος της είναι μικρότερος από διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού, παύει δε να ισχύει εφόσον παρέλθει ο χρόνος ισχύος της και δεν παραταθεί, μετά από αίτημα της αναθέτουσας αρχής, προ της λήξεως της ισχύος της. Από τις διατυπώσεις του άρθρου 2.4.6

της διακήρυξης, όμως, δεν προκύπτει με ρητή και σαφή διατύπωση ότι η προσφορά συμμετέχοντος απορρίπτεται, καίτοι παρατάθηκε πριν τη λήξη της, με την αιτιολογία ότι παρήλθε η προθεσμία που η αναθέτουσα αρχή είχε τάξει για την παράτασή της. Ούτε από τις διατυπώσεις του άρθρου 2.4.5 της διακήρυξης προκύπτει συγκεκριμένη προθεσμία εντός της οποίας οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να ανταποκριθούν στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής να παρατείνουν την προσφορά τους, όταν αυτή υποβάλει τέτοιο αίτημα. Στην προκειμένη περίπτωση, συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 10 με τίτλο «Προθεσμίες προς ενέργεια» του ν. 2690/1999 (Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας), όπως ισχύει, στην οποία ορίζεται ότι [...] Και τούτο, διότι η διάταξη της διακήρυξης που προβλέπει την παράταση της ισχύος των προσφορών, εφόσον η αναθέτουσα αρχή το ζητήσει, δεν ορίζει προθεσμία την οποία οφείλει η αναθέτουσα αρχή να τάξει προς τούτο ή των διαγωνιζομένων προκειμένου να ανταποκριθούν. Εξάλλου, η παράγραφος Ια) του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, στην οποία το άρθρο 2.4.5 της διακήρυξης ρητώς παραπέμπει, προβλέπει ότι [...]Αρκεί, συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει την παράταση ισχύος των προσφορών και των εγγυητικών επιστολών πριν τη λήξη τους και αυτές να παραταθούν ενόσω ισχύουν ακόμα. Συνακόλουθα, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 2.4.5 και 2.4.6 της διακήρυξης, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2690/1999, η μετά την πάροδο της ταχθείσας προθεσμίας ανταπόκριση της παρεμβαίνουσας και της εταιρείας ... στο αίτημα του καθ' ου ... για παράταση της ισχύος των προσφορών τους και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής τους στο διαγωνισμό, άγει άνευ ετέρου στην απόρριψη των προσφορών τους και τον αποκλεισμό τους από τη συνέχιση του διαγωνισμού, καίτοι αυτές παρατάθηκαν πριν τη λήξη της ισχύος τους, είναι απορριπτέος ως νόμω αβάσιμος. Τέλος, και υπό την εκδοχή ότι, αφού η αναθέτουσα αρχή έθεσε προθεσμία για την παράταση της ισχύος των προσφορών και των εγγυητικών επιστολών των συμμετεχόντων, έστω και μη προβλεπόμενη ρητώς και με σαφήνεια στη διακήρυξη και το νόμο, όλοι οι

συμμετέχοντες όφειλαν σε κάθε περίπτωση να ανταποκριθούν σε αυτήν μέχρι το πέρας της, προς διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων (πρβλ. ΣΤΕ 194/2011), η απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και της εταιρείας... και ο αποκλεισμός τους από τη συνέχιση του διαγωνισμού, παρόλο που ανταποκρίθηκαν με ολιγοήμερη καθυστέρηση και εν πάση περιπτώσει παρέτειναν την ισχύ των προσφορών τους και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής τους στον διαγωνισμό πριν την αρχική λήξη της ισχύος τους, πρέπει να γίνει δεκτό ότι θα αντέκειτο στις αρχές της αναλογικότητας, της προστασίας του ανταγωνισμού και της χρηστής διοίκησης, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη την εξαιρετική και απρόβλεπτη κατάσταση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 που είχε ενσκήψει στη χώρα και τα μέτρα που είχαν ληφθεί για τον περιορισμό της διασποράς του κατά το επίμαχο διάστημα. Και τούτο, διότι, κατά τα ανωτέρω γενόμενα δεκτά, δεν προέκυπτε δέσμια αρμοδιότητα του... με ρητή και αδιάσπικτη διάταξη της διακήρυξης και του νόμου να απορρίψει τις προσφορές των καθ' ων εταιρειών, για τον λόγο ότι παρέτειναν τις προσφορές και τις εγγυητικές τους επιστολές μετά την προθεσμία που τους Τάχθηκε, αλλά πάντως πριν να λήξουν, αντιθέτως, η ολιγοήμερη καθυστέρηση στην ανταπόκριση στο αίτημα του... δεν έβλαψε την προσφεύγουσα ή άλλον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό, ούτε προκύπτει ότι ευνόησε με κάποιον τρόπο την παρεμβαίνουσα ή και την εταιρεία ..., σε κάθε περίπτωση δε ευνοεί τη συμμετοχή περισσότερων οικονομικών φορέων στο διαγωνισμό προς όφελος και του δημοσίου συμφέροντος»

Ενόψει των ανωτέρω διατηρώ εδραία την πεποίθηση ότι η Υμετέρα Αρχή με ευχέρεια θα αντιληφθεί τη βασιμότητα του παρόντος λόγου της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής και θα προβεί στην ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως προς αποκατάσταση της τρωθείσας νομιμότητας και της ορθότητας της διαγωνιστικής διαδικασίας.

III. ΜΗ ΣΥΝΝΟΜΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

ΜΟΥ/ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΙΔΙΩΣ ΑΡ. 72. 91 ΚΑΙ 104 Ν. 4412/2016 ΚΑΙ ΑΡ. 15.3 ΚΑΙ 19 ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Η ακύρωση της μεμφόμενης αποφάσεως της Αναθέτουσας καθίσταται έτι περαιτέρω αναγκαία και ένεκα της παραβάσεως των οριζόμενων στο αρ. 91 και 104 του ν. 4412/2016, δοθέντος επιπροσθέτως ότι κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης (και μέχρι και σήμερα) η προσφορά μου διατηρείται αδιάλειπτους εν ισχύ, η δε κατατεθείσα αρχική εγγυητική επιστολή συμμετοχής μου (ε - ...), είχε εξαρχής χρόνο ισχύος για 350 ημέρες από την επόμενη της διεξαγωγής του διαγωνισμού, ήτοι ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΧΡΙ 21.10.2021.

Επομένως κατά το χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, απορρίφθηκε η προσφορά μου, καίτοι πληρούσα όλες τις προϋποθέσεις συμμετοχής αδιαλείπτως, με μία φερόμενη αιτιολογία στερούμενη οιοδήποτε ερείσματος στο κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού [...] Από την επισκόπηση των ανωτέρω διατάξεων σε συνδυασμό και με την εξέταση της προσβαλλόμενης αποφάσεως προκύπτουν αβίαστα οι κάτωθι παραδοχές, οι οποίες κλονίζουν συθέμελα το αιτιολογικό υπόβαθρο της προσβαλλόμενης αποφάσεως:

Ουδείς λόγος συντρέχει για την απόρριψη της προσφοράς μου κατά τα οριζόμενα ανωτέρω

Η προσφορά μου είχε τον απαιτούμενο εκ της Διακήρυξης αρχικό χρόνο ισχύος και εν συνεχεία παρατάθηκε εμπροθέσμως την 05.09.2021 πριν από την λήξη της για έξι (6) μήνες, κατόπιν σχετικής προσκλήσεως της Αναθέτουσας

Επομένως πληρούνται στο ακέραιο τα οριζόμενα στο αρ. 97 του ν. 4412/2016 και στο αρ. 19 της Διακήρυξης, μη υπάρχοντος εν προκειμένω του ελάχιστου πρόσφορου ερείσματος για τον αποκλεισμό μου

Η εμπρόθεσμη παράταση της προσφοράς μου ουδόλως άλλωστε αμφισβητήθηκε από την Αναθέτουσα ν' Επίσης κατά τα οριζόμενα στο αρ. 104 οι όροι συμμετοχής οφείλουν να συντρέχουν κατά το χρόνο υποβολής της

προσφοράς, κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και κατά τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο αρ. 105

Επίσης κατά τα οριζόμενα στο αρ. 24 της Διακήρυξης η προσφορά για τον ένδικο διαγωνισμό περιλαμβάνει τον υποφάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής (ήτοι, το ΤΕΥΔ και την εγγυητική, αρ. 24.2) και τον υποφάκελο της οικονομικής προσφοράς, με το σχετικό αρχείο

Επιπλέον κατά τα οριζόμενα στο αρ. 72 του ν. 4412/2016 και στο αρ. 15.3 της Διακήρυξης η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης και επίσης σε περίπτωση που υποβληθεί σχετικό αίτημα από την αναθέτουσα αρχή πριν τη λήξη της προσφοράς, πρέπει ο προσφέρων να παρατείνει πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Εν προκειμένω η κατατεθείσα εγγυητική επιστολή συμμετοχής μου είχε αρχικό χρόνο ισχύος μέχρι 21.10.2021 (μεγαλύτερου του οριζόμενου στο αρ. 15.3) και κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης ΗΤΑΝ ΣΕ ΙΣΧΥ, ΟΥΔΟΛΩΣ ΕΙΧΕ ΛΗΞΕΙ ΚΑΙ Η ΑΠΩΤΑΤΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΣΥΝΝΟΜΗΣ ΠΑΡΑΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΙΠΤΕΙ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΛΗΞΕΩΣ ΤΗΣ

Συνακόλουθα και υπ' αυτήν την προσέγγιση η προσφορά μου και η εγγυητική συμμετοχής μου ως στοιχείο αυτής πληρούσε τις απαιτήσεις της Διακήρυξης (αρ. 15.3) και του νόμου (αρ. 72 και 104) και η απόρριψη της παρίσταται νομικά και οντολογικά πλήρως έκθετη, καθισταμένης ακυρωτέας της προσβαλλόμενης

Ενδεικτικό της απουσίας οιοδήποτε λόγου ικανού να δικαιολογήσει έστω κατ' επίκληση και φορμαλιστικά την απόρριψη της προσφοράς μου τυγχάνει και το ενδεές αιτιολογικό υπόβαθρο της προσβαλλόμενης αποφάσεως

Από αυτήν ελλείπει κάθε αναφορά σε τυχόν παραβιαζόμενη διάταξη νόμου ή/και της Διακήρυξης εκ της προσφοράς μου, η οποία θα έπρεπε να

οδηγήσει κατά το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού, το οποίο δεσμεύει και την ίδια την Αναθέτουσα, στην απόρριψή της

Η σχετική έλλειψη προφανώς οφείλεται στην αδυναμία της Αναθέτουσας να προσάψει στην πραγματικότητα οιαδήποτε πλημμέλεια της προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής μου, η οποία διαχρονικά κάλυπτε και καλύπτει όλες τις απαιτήσεις του Διαγωνισμού, γεγονός άλλωστε που αποδεικνύεται παραχρήμα και από την κατακύρωση σε εμένα της σχετικής συμβάσεως. Συνοψίζοντας βασίμως ευελπιστώ στην ευδοκίμηση της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής και από την παρούσα έκφανση, ήτοι της στηλιτεύσεως διά της εκδοθησόμενης αποφάσεως του γεγονότος της απόρριψης της προσφοράς μου για δήθεν μη υποβολή εγγράφου παρατάσεως της εγγυητικής από τον εκδότη της, καίτοι η προσφορά έχει εμπροθέσμως παραταθεί και η κατατεθείσα εγγυητική επιστολή βρίσκεται ακόμη εις χείρας της Αναθέτουσας εν ισχύ, με αρχικό χρόνο λήξεως την 21.10.2021, ήτοι έγγιστα ενάμιση μήνα μετά την απόρριψη μου.

IV. ΜΗ ΣΥΝΝΟΜΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΜΟΥ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΡ. 72 ΠΑΡ. 5 Ν. 4412/2016 ΚΑΙ 17.Α.2 ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Σε συνέχεια των όσων αναφέρθηκαν στον προηγούμενο λόγο περί εσφαλμένης απορρίψεως της προσφοράς μου, παρά το γεγονός ότι κατά το χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως η αρχική καταθείσα εγγυητική συμμετοχής μου του ΤΜΕΔΕ με αριθμ.ε - ... ήταν σε ισχύ με αρχικό χρόνο λήξεως 350 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής του Διαγωνισμού, ήτοι μέχρι και 21.10.2021, οφείλω επιπλέον να τονίσω ότι η προσβαλλόμενη πάσχει νομικώς και χρήζει απορρίψεως, καθώς όλως εσφαλμένως αξιολόγησε την κατατεθείσα εγγυητική συμμετοχής μου, παραβιάζοντας περαιτέρω και τα οριζόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού [...]. Επιπλέον η κατατεθείσα εγγυητική του ΤΜΕΔΕ, η οποία είναι προδιατυπωμένη και έχει διαμορφωθεί από το ΤΜΕΔΕ με βάση την τεράστια εμπειρία του στον τομέα

των δημοσίων συμβάσεων από τη συμμετοχή του ως φορέα εφοδιασμού των μελών του και έχει κριθεί πολλακίς σύμφωνη με το αρ.72 του ν. 4412/2016 (βλ. αντί άλλων ΑΕΕΠ 198/2018, σκ. 15) προβλέπει ότι:

«Η παρούσα εγγυητική επιστολή ισχύει 350 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού και καλύπτει μόνο τις από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις του υπέρ ου η εγγύηση καθ' όλο το χρόνο ισχύος. Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από έγγραφό σας, συνοδευόμενο από συναίνεση του υπέρ ου, με την προϋπόθεση ότι το αίτησα θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγυητικής»

Περαιτέρω γίνεται δεκτό ότι (βλ. ΑΕΠΠ 642/2021, σκ. 4) το ΤΜΕΔΕ κατά την έκδοση εγγυητικών συμμετοχής ασκεί αρμοδιότητες που ο νόμος επιφύλασσε υπέρ του πρώην ΤΣΜΕΔΕ και άρα, κατά την έκδοση αυτή ασκεί δημόσια αρμοδιότητα. Σύμφωνα δε με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 438), δημόσιο έγγραφο καλείται κάθε έγγραφο το οποίο συντάσσεται κατά τους τύπους που ορίζει ο νόμος, από δημόσιο υπάλληλο, ή λειτουργό, ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία, εφόσον το εκδίδον το έγγραφο όργανο, είναι καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο για πιστοποίηση όσων βεβαιώνονται στο έγγραφο ότι έγιναν από το πρόσωπο που συνέταξε το έγγραφο, ή ότι έγιναν ενώπιον του. Ο εννοιολογικός προσδιορισμός του δημοσίου εγγράφου του πιο πάνω άρθρου είναι ενιαίος σε όλο το δίκαιο (ΑΠ 1267/1997 ΝοΒ 1998, 562). Συνεπώς, δεδομένου ότι κατά την έκδοση εγγυητικών συμμετοχής, τα αρμόδια όργανα του ΤΜΕΔΕ ασκούν δημόσια λειτουργία και εκ του νόμου επιφυλασσόμενη υπέρ τους αρμοδιότητα, δια των εγγυητικών αυτών πιστοποιούν την εκ του ΤΜΕΔΕ εγγυοδοσία σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στο σώμα της εγγυητικής και υπέρ του σε αυτήν προσδιοριζόμενου προσώπου, η εγγυητική συμμετοχής του ΤΜΕΔΕ αποτελεί δημόσιο έγγραφο.

Ενόψει τούτων η Αναθέτουσα όλως πλημμελώς ήχθη στην λήψη αποφάσεως αποκλεισμού μου και υπό το πρίσμα των κατωτέρω διαλαμβανομένων:

Η αρχική εγγυητική επιστολή μου είναι ακόμη στα χέρια της και δη εν ισχύ

Κατά το σώμα της έχει χρόνο ισχύος για 350 ημέρες από τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, ήτοι μέχρι 27.10.2021

Η εν λόγω εγγυητική επιστολή αποτελεί δημόσιο έγγραφο κατά τα ανωτέρω, άρα παρέχει έτι μεγαλύτερη εξασφάλιση στην Αναθέτουσα

Σε αυτήν ρητά αναφέρεται ότι καλύπτει τις απορρέουσες από τη συμμετοχή μου στο διαγωνισμό υποχρεώσεις καθ' όλο το χρόνο ισχύος της, ήτοι για 350 μέρες από τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, ήτοι μέχρι 21.10.2021, ήτοι πάντως παραπάνω από τον προβλεπόμενο στο αρ. 15.3. χρόνο (05.10.2021)

Ήτοι κατά το χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης η Αναθέτουσα ουδέν λόγο είχε στην πραγματικότητα όπως με απορρίψει, αφού ο εκδότης της εγγυητικής, το ΤΜΕΔΕ, το οποίο ασκεί δημόσια εξουσία εν προκειμένω ρητώς εγγυάται την κάλυψη των εκ της συμμετοχής μου στο Διαγωνισμό υποχρεώσεων για όλο το χρόνο ισχύος της

Προσέτι η Αναθέτουσα όλως πλημμελώς αξιολόγησε την εις χείρας της εγγυητική συμμετοχής και αναφορικά με την αιτηθείσα παράταση της ν' Διατείνεται στην προσβαλλόμενη ότι απορρίπτεται η προσφορά μου ένεκα μη υποβολής εγγράφου από τον εκδότη για την παράταση της εγγυητικής συμμετοχής μου

Ανεξάρτητα της μη θέσεως τέτοιας υποχρέωσης από την πρόσκληση, αυτό που έχει μεγίστη σημασία εν προκειμένω είναι ότι το ίδιο το ΤΜΕΔΕ, στο δημόσιο έγγραφό του επισήμως δηλώνει και δεσμεύεται ότι αποδέχεται να παρατείνει την ισχύ της εγγύησης ύστερα από έγγραφό της, συνοδευόμενο από συναίνεση του υπέρ ου, με την προϋπόθεση ότι το αίτημα θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγυητικής

Ήτοι στην πραγματικότητα ο φερόμενος λόγος απορρίψεως της προσφοράς μου ουδόλως υφίσταται και εγγενώς ουδόλως θα μπορούσε να ανακύψει εν προκειμένω, καθώς το Ταμείο αποδέχεται a priori την παράταση της εγγυητικής, μετά από αίτημα της Αναθέτουσας, πριν από τη λήξη συνοδευόμενο από συναίνεσή μου

Με την υποβληθείσα από 05.09.2021 ΥΔ μου ο ίδιος πανηγυρικά δήλωσα προς την Αναθέτουσα στην σχετική πρόσκλησή της (πολύ πριν από τη λήξη της εγγυητικής) ότι αποδέχομαι την παράταση ισχύος και της εγγυητικής συμμετοχής μου, άρα πληρούνται άπαντες οι όροι που θέτει το ΤΜΕΔΕ για την παράτασή της

Συνεπώς η Αναθέτουσα εσφαλμένους αξιολόγησε την κατατεθείσα εγγυητική μου και δη σε συνδυασμό με την υποβληθείσα ΥΔ για αποδοχή της παρατάσεώς της,

Επίσης δέον όπως επισημανθεί ότι εάν η Αναθέτουσα διέθετε την ελάχιστη αμφιβολία ως προς την ισχύ της εγγυητικής συμμετοχής ή/και την παράτασή της μπορούσε και όφειλε με βάση το αρ. 72 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και το αρ. 17.Α.2. της Διακήρυξης να επικοινωνήσει με το Ταμείο και να επιβεβαιώσει τόσο την διατήρηση σε ισχύ της εγγυητικής όσο και την γενόμενη παράταση

Τω όντι η Αναθέτουσα όφειλε στην πραγματικότητα ενόψει των ανωτέρω προ της εκδόσεως της αποφάσεως απορρίψεως της προσφοράς μου για τον υπό κρίση λόγο να απευθυνθεί κατ' επιταγή της αρχής της χρηστής διοικήσεως και σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού στον εκδότη της εγγυητικής επιστολής μου, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ισχύ της και η ανειλημμένη δέσμευσή του για την παράτασή της

Εάν ορθώς είχε ενεργήσει η Αναθέτουσα και προ της λήψεως της εξόχως δυσμενούς δι' εμέ αποφάσεως αποκλεισμού μου είχε επικοινωνήσει με το ΤΜΕΔΕ θα είχε πληροφορηθεί αρμοδίως ότι υπέβαλα από 13.09.2021 αίτημα για την παράταση ισχύος της εγγυητικής μου. Καταληκτικώς από τα προρρηθέντα συνάγεται ότι η ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως

τυγχάνει επιβεβλημένη και ένεκα της όλως εσφαλμένης αξιολογήσεως της εγγυητικής επιστολής μου σε συνδυασμό και με την υποβληθείσα από 05.09.2021 ΥΔ μου και τα οριζόμενα στο νόμο και στη Διακήρυξη.

Υ) ΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ ΜΗ ΚΛΗΣΗ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ (ΑΡ. 102 ΚΑΙ 103 Ν. 4412/2016)

Συναφώς με όσα έχουν εκτεθεί έως τούδε οφείλω επιπροσθέτως να επισημάνω ότι ο εξεταζόμενος αποκλεισμός μου με το κατ' επίφαση αιτιολογικό έρεισμα αυτού τυγχάνει στην πραγματικότητα πρόδηλη περίπτωση τρώσεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως και καταστρατηγήσεως της αρχής της αναλογικότητας που διαπνέει το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων (αρ. 18 ν. 4412/2016).

Οι παράμετροι που αναδεικνύουν την αναφερόμενη εν προκειμένω πλημμέλεια εκ μέρους της Αναθέτουσας κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και την καταστρατήγηση των θεμελιωδών αρχών της διαγωνιστικής διαδικασίας συνίστανται ιδίως στα ακόλουθα:

Προεχόντως το όλο θέμα της αναγκαιότητας παρατάσεως της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής προκλήθηκε εξ υπαιτιότητας της Αναθέτουσας Αρχής και της μεγάλης καθυστερήσεως που εμφιλοχώρησε μετά την εκ μέρους υποβολή των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου (την 14.1. 2021) μέχρι την έκδοση της κατακυρωτικής αποφάσεως (58/19.08.2021 ΔΣ ΝΠΔΔ- ...)

Εάν η Αναθέτουσα είχε κινηθεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος για την πρόοδο της διαδικασίας η συμβασιοποίηση του έργου θα είχε ολοκληρωθεί πολύ πριν από τη λήξη του χρόνου ισχύος των προσφορών, όπως άλλωστε επιτάσσει και το αρ. 97 παρ. 3

Σημειωτέον ότι καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα ο ίδιος ανέμενα την οριστική κατακύρωση και την συμβασιοποίηση του έργου δεσμεύοντας τους

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

αναγκαίους πόρους προς τούτο (υλικοτεχνική υποδομή, προσωπικό, κεφάλαιο κλπ) και μην υποβάλλοντας παράλληλα ακωλύτως προσφορά για την ανάληψη επιπρόσθετων έργων, προκειμένου να μην εκτεθώ κατά την εκτέλεσή τους και να δύναμαι να εκτελέσω άρτια την υπό κρίση σύμβαση

Εν τέλει η διαδικασία μετά την μακρά περίοδο στασιμότητας κινήθηκε με την αποστολή στις 26.08. 2021 πρόσκλησης περί παρατάσεως των προσφορών που έληγαν στις 05.09.2021 και των εγγυητικών συμμετοχής και με προθεσμία απαντήσεως την 05.09.2021

Έτι μία φορά ανταποκρίθηκα στην υποχρέωσή μου, ήτοι την υποβολή απαντήσεως και ΟΥΧΙ ΒΕΒΑΙΩΣ ΤΗΣ ΜΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙ ΔΗΘΕΝ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΗ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΝΤΟΣ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ - και υπέβαλα την απάντησή μου, ήτοι την από 05.09.2021 ΥΔ με την οποία εμπροθέσμως και πανηγυρικά αποδέχθηκα την παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής συμμετοχής μου

Μερίμνησα μάλιστα και υπέβαλα την 13.09.2021 αίτημα προς το ΤΜΕΔΕ για την παράταση της εγγυητικής μου, η οποία έληγε σχεδόν 1,5 μήνα, ήτοι την 21.10.2021 και η οποία βρισκόταν εις χείρας της Αναθέτουσας εν ισχύ

Η κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης την 16.09.2021 ειλικρινώς αποτέλεσε κεραυνό εν αιθρία για εμένα και η απόφαση απόρριψη της προσφοράς μου εκτός από νομικά πλημμελής έχω την πεποίθηση ότι καταστρατηγεί κάθε έννοια χρηστής διοικήσεως

Εν πρώτοις, διότι η δεδομένη ασάφεια της προσκλήσεως δεν δύναται να ερμηνεύεται εις βάρος μου, πολλώ δε μάλλον ενόψει της κωλυσιεργίας μέχρι τούδε της Αναθέτουσας και της σύννομης προσφοράς μου, η οποία οδήγησε και στην κατακύρωση της σύμβασης σε εμένα και εν γένει της άμεσης ανταποκρίσεώς μου σε άπασες τις υποχρεώσεις του Διαγωνισμού

Η παράβαση της χρηστής διοικήσεως και της αρχής της αναλογικότητας αναδεικνύεται καθίσταται έτι πιο έκδηλη αν συνυπολογιστεί ότι

απορρίφθηκα, καθ' ο χρόνο μου είχε κατακυρωθεί η σύμβαση, είχα εμπροθέσμως απαντήσει στην πρόσκληση της Αναθέτουσας για παράταση και η εγγυητική επιστολή μου του ΤΜΕΔΕ βρισκόταν εν ισχύ στα χέρια της Αναθέτουσας

Ειλικρινώς φρονώ ότι στο ανωτέρω πλαίσιο η Αναθέτουσα όφειλε κατ' εφαρμογή και των οριζόμενων στα αρ. 102 και 103 του ν. 4412/2016 αλλά και στο πλαίσιο της αρχής της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της αρχής της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης, κατ' ελάχιστον να με καλέσει προκειμένου να διευκρινίσω έτι πιο emphaticά το θέμα της παρατάσεως της εγγυητικής μου, εάν διατηρούσε την ελάχιστη σχετική αμφιβολία

Ο αιφνίδιος αποκλεισμός μου διά της υπ' αριθμ. 81/14.09.2021 αποφάσεως του ΔΣ ΝΠΔΔ - ... ενώ είχα ήδη υποβάλει την από 05.09.2021 εμπρόθεσμη απάντηση μου περί αποδοχής της παρατάσεως της προσφοράς και της εγγυητικής μου και μάλιστα 1,5 μήνα σχεδόν πριν λήξει η εγγυητική επιστολή που βρισκόταν εν ισχύ στα χέρια της Αναθέτουσας στερείται ερείσματος και υπερακοντίζει κάθε έννοια χρηστής διοικήσεως και αρχής της αναλογικότητας

Εξάλλου η απόρριψη άνευ τινός λόγου μίας καθ' όλα σύννομης προσφοράς (ως εν προκειμένω) για μία σύμβαση που μάλιστα έχει κατακυρωθεί αντί εκπτώσεως 46,80% και η ανάδειξη ως προσωρινού αναδόχου έτερου φορέα με ποσοστό έκπτωσης 11,13% δεν συνάδει με το δημόσιο συμφέρον

Δεν μπορώ να μην επισημάνω εν προκειμένω ότι η ίδια η Αναθέτουσα που καθυστέρησε επί επτά (7) και πλέον μήνες την προσήκουσα πρόοδο της διαδικασίας, έσπευσε να απορρίψει μόλις σε 7 μέρες (...) την προσφορά μου παρά το γεγονός ότι της απάντησα εμπροθέσμως πανηγυρικά ότι αποδέχομαι την παράταση της και την παράταση της εγγυητικής, η οποία άλλωστε ουδόλως είχε λήξει, αλλά ισχύει μέχρι 21.10.2021 (αρχικός χρόνος λήξεως), με τη φερόμενη αιτιολογία ότι δεν υπέβαλα παράταση του εκδότη (η οποία

στην πραγματικότητα ούτε μου ζητήθηκε ούτε άλλωστε απαιτείτο κατά το χρόνο εκείνο)..

Ειλικρινώς διερωτώμαι γιατί ενόψει και της υποβολής της ΥΔ μου με το εν αυτή περιεχόμενο η Αναθέτουσα δεν με κάλεσε τουλάχιστον κατ' εφαρμογή των αρ. 102 και 103 του ν. 4412/2016, προκειμένου να της διευκρινίσω πιο emphaticά το θέμα της παρατάσεως ή ζητώντας μου συγκεκριμένα να υποβάλω και το έγγραφο παρατάσεως του ΤΜΕΔΕ, το οποίο άλλωστε είχα ήδη αιτηθεί την 13.09.2021.

Διατηρώ εδραία την πεποίθηση ότι η παρούσα προσφυγή μου και ο εξεταζόμενος λόγος αυτής θα τύχει της προσήκουσας ανταποκρίσεως στην Υμετέρα Αρχή και θα οδηγήσει στην ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

VI) ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΟΥΣΙΩΔΟΥΣ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑΒΛΕΨΗ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ

Η προσβαλλόμενη απόφαση χρήζει ακυρώσεως και για τον επιπρόσθετο λόγο ότι εκδόθηκε κατόπιν εμφιλοχωρήσεως προδήλου σφάλματος κατά τη διαδικασία. Όπως θα καταδειχθεί κατωτέρω, μολονότι η όλη διαγωνιστική διαδικασία είχε εκκινήσει και προχωρήσει με γνωμοδοτικό όργανο την Επιτροπή Διαγωνισμού, εντούτοις το όργανο που εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς μου και την ανάδειξη ως προσωρινής αναδόχου του έργου της εταιρείας με την επωνυμία «...» ήταν ομολογουμένως αδόκητα η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ... η οποία ουδένα ρόλο δεν είχε διαδραματίσει στη διαγωνιστική διαδικασία μέχρι εκείνο το χρονικό σημείο. Κατ' αποτέλεσμα η προσβαλλόμενη απόφαση θα πρέπει να ακυρωθεί από την Υμετέρα Αρχή ώστε η υπόθεση να αναπεμφθεί στη μόνη αρμόδια Επιτροπή Διαγωνισμού προκειμένου να γνωμοδοτήσει σχετικά. Πιο συγκεκριμένα: [...]
Υπό αυτό το κανονιστικό πλαίσιο, η προκειμένη διαγωνιστική διαδικασία έχει ως ακολούθως: [...]

Κατά τα παγίως δεκτά, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού και δεσμεύει όχι μόνο τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς, αλλά και την ίδια την Αναθέτουσα Αρχή, η οποία δεν μπορεί εκ των υστέρων να τροποποιεί το πλαίσιο αυτό (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/ 2005, 31/2003)

Η παράβαση δε ουσιωδών όρων της διακήρυξής, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΑΕΠΠ 540/2021, ΟΛΣΤΕ 2137/1993, ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007)

Εν προκειμένω και με βάση τη Διακήρυξη οι αρμοδιότητες που κατά το άρθρο 221 του ν. 4412/2016 ανατίθενται στο γνωμοδοτικό όργανο του διαγωνισμού, είχαν ανατεθεί στην Επιτροπή Διαγωνισμού (αποσφράγιση, έλεγχος και αξιολόγηση των προσφορών, εισήγηση περί ανάθεσης ή ματαίωσης της σύμβασης)

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν είναι άλλωστε έννοια ξένη προς την Υμετέρα Αρχή (ΑΕΠΠ 242/2021, 1430/2019)

Ενδεικτικά στην ΑΕΠΠ 242/2021 μνημονεύονται *expressis verbis* τα κάτωθι: «...προκύπτει άνευ άλλου τινός ότι το συλλογικό γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο νομιμοποιείται κατά το άρθρο 221 του Ν. 4412/2016. να διατυπώνει γνωμοδοτήσεις προς το αποφασίζον όργανο της αναθέτουσας αρχής, ήτοι την Οικονομική Επιτροπή αυτής, είναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ η Επιτροπή του Διαγωνισμού... Συναφώς προς τα ανωτέρω, έχει κριθεί (ΕΛΣυν Τμήμα Μείζονος-7μελούς Σύνθεσης 2296/2014) ότι η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, που έχει γνωμοδοτική αρμοδιότητα, μετά την ολοκλήρωση του σταδίου της αξιολόγησης των προσφορών, κατά τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου, οφείλει, με αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά περιεχόμενο γνώμη, να προτείνει, μεταξύ άλλων, είτε την κατακύρωση του διαγωνισμού στην αναδειχθείσα ανάδοχο, είτε τη ματαίωση του διαγωνισμού για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Αντίστοιχα, το με

αποφασιστική αρμοδιότητα όργανο, αφού λάβει υπόψη του την ως άνω αιτιολογημένη γνωμοδότηση της επιτροπής του διαγωνισμού, μπορεί είτε να την κάνει δεκτή, είτε να αποκλίνει από αυτήν, αιτιολογώντας όμως ειδικά στην περίπτωση αυτή τη διαφορετική κρίση του, αναφέροντας ειδικά τους λόγους, οι οποίοι καθιστούν δικαιολογημένη την απόκλιση από τη διατυπωθείσα γνώμη (ΕλΣυν Τμήμα Μείζονος-7μελούς Σύνδεσης 2158/2013)».

Παράλληλα, στην Επιτροπή Διαγωνισμού είχαν δοθεί και επιπλέον αρμοδιότητες ως επιτρεπτόταν από το νόμο (βλ. αρ. 221 ν. 4412/2016 παρ. 1 εδ. α' «ιδίως»), όπως η επικοινωνία με τους εκδότες που αναγράφονται στις υποβληθείσες εγγυητικές επιστολές (βλ. Διακήρυξη αρ. 4 παρ. 1ζ)

Αντίθετα, για τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ... ουδεμία μνεία γινόταν στη Διακήρυξη και ουδεμία - ιδίως γνωμοδοτική - αρμοδιότητα της είχε παραχωρηθεί. παρά μόνο αυτή της «Διευθύνουσας ή Επιβλέπουσας Υπηρεσίας» κατά το αρ. 1.5 της Διακήρυξης

Το κανονιστικό αυτό πλαίσιο τηρείτο κατά τη διάρκεια της όλης διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως

Πράγματι, στο ίδιο το σώμα της προσβαλλόμενης υπ' αριθμ. 81/2021 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΝΠΔΔ-... και δη στην ενότητα «Β. ΙΣΤΟΡΙΚΟ» μνημονευόταν και αναγνωριζόταν η αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να γνωμοδοτεί και να αξιολογεί ως εξής: [...]

Έτσι, με την υπ' αριθμ. 58/19.8.2021 απόφαση του ΔΣ του ΝΠΔΔ-..., το έργο κατακυρώθηκε σε εμένα κατόπιν της τηρήσεως της προσήκουσας γνωμοδοτικής διαδικασίας και δη κατόπιν της από 9.8.2021 απεσταλμένης θετικής εισηγήσεως της μόνης αρμόδιας προς τούτο Επιτροπής Διαγωνισμού

Στη συνέχεια ωστόσο της διαγωνιστικής διαδικασίας, και δη μετά την υπ' αριθμ. πρωτ.: ... πρόσκληση του Δήμου ... περί υποβολής απάντησης για την παράταση της ισχύος ίων προσφορών, η Επιτροπή Διαγωνισμού αίφνης παραμερίστηκε και οι αρμοδιότητές της άρχισαν ανεξήγητα να ασκούνται από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ..., η οποία ουδένα ρόλο δεν

είχε διαδραματίσει μέχρι εκείνο το χρονικό σημείο και ουδεμία αρμοδιότητα είχε προς τούτο

Αρκεί να σημειωθεί ότι το επίμαχο Θέμα 1^ο του υπ' αριθμ. 12/14.09.2021 Πρακτικού Συνεδρίασης του ΔΣ του ΝΠΔΔ ... επί του οποίου ελήφθη η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 81/2021 απόφαση είχε τίτλο «Έγκριση εισήγησης της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών σχετικά με την ανάδειξη αναδόχου για το έργο: «Προσαρμογή των λειτουργούντων παιδικών σταθμών του ΝΠΔΔ- ... στις διατάξεις του Π.Δ. 99/17», μολονότι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών ΟΥΔΕΜΙΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΣ ΕΙΧΕ, ΚΑΘΩΣ ΑΥΤΗ ΕΙΧΕ ΡΗΤΩΣ ΕΠΙΦΥΛΑΧΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ [αρ. 4.1η) και 4.2δ) της Διακήρυξης]

Ο Πρόεδρος μάλιστα του Διοικητικού Συμβουλίου έθεσε υπόψη του αποφασίζοντας οργάνου την εισήγηση της αναρμόδιας Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, διαλαμβάνοντας τα εξής: [...]

Σε αυτή καθαυτή την εισήγηση της αναρμόδιας προς τούτο Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, η οποία ενσωματώθηκε στο κείμενο της προσβαλλόμενης, μετά την παράθεση στην ενότητα «Β. ΙΣΤΟΡΙΚΟ» των απαντήσεων που υπέβαλα τόσο εγώ όσο και η εταιρεία «...» επί της υπ' αριθμ. πρωτ.: ... πρόσκλησης, παρέθεσε τα εξής: [.....]

Ήδη από αυτό το χωρίο καταμαρτυρούνται δύο παραβάσεις ουσιώδους τύπου της διαδικασίας υπό τη μορφή της αναρμοδιότητας του γνωμοδοτικού οργάνου και α) η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών εκθέτει ότι ήλεγξε τη γνησιότητα της παράτασης του χρόνου ισχύος της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής που υπέβαλλε ο οικονομικός φορέας «...» ΜΟΛΟΝΟΤΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ Η ΜΟΝΗ ΑΡΜΟΔΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΟ ΗΤΑΝ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ [αρ. 4.1στ) και αρ. 24.2β] της Διακήρυξης) και

β) εισηγήθηκε προς το αποφασίζον όργανο του Διαγωνισμού την απόρριψη της προσφοράς μου και την ανάδειξη άλλου προσωρινού αναδόχου ΜΟΛΟΝΟΤΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ Η ΜΟΝΗ ΑΡΜΟΔΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΟ ΗΤΑΝ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ (αρ. 4.1η) και 4.2δ) της Διακήρυξης)

Η δε προσβαλλόμενη απόφαση του αποφασίζοντος οργάνου - ΔΣ ΝΠΔΔ-... ΚΑΤΑΦΑΝΩΣ ΕΠΗΡΕΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΩΣ ΑΝΩ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, καθώς ρητώς στο σώμα της προσβαλλόμενης και πριν το διατακτικό διαλαμβάνονταν ότι: [.....]

Με αυτά τα δεδομένα, ήτοι με τη μη τήρηση της κατά τη Διακήρυξη γνωμοδοτικής διαδικασίας, στην προσβαλλόμενη πράξη εμφιλοχώρησε η πλημμέλεια της παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, και ως εκ τούτου θα πρέπει να κριθεί ακυρωτέα από την Υμετέρα Αρχή

Αυτό άλλωστε δέχεται παγίως η νομολογία υπό την οπτική γωνία του άρθρου 20 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περί γνώμης - ο οποίος αποτελεί εφαρμοστέα νομοθεσία του διαγωνισμού κατά το αρ. 7.1. της Διακήρυξης και το αρ. 221 παρ. 6 του ν. 4412/2016- (ΣΤΕ 2746/2014, 1466/2010, 2162/2003, 1940/2000, 2850/1993, 2146/1989, 1368/1988, 433/1984, 263/1980, 3988/1980, 3167/1976, ΣΤΕ ΕΑ 368/2007, ΔΕφΑΘ 2/2015)

Το ίδιο μάλιστα δέχεται παγίως η νομολογία και οι αποφάσεις της Υμετέρας Αρχής και στο ειδικότερο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων (ΑΕΠΠ 242/2021, 515/2020, πρβλ. ΔεφΘες13/2020, βλ. ΔεφΘες. 164/2018, πρβλ. ΣΤΕ 780/2019)

Αυτή καθαυτή δε η τυπική πλημμέλεια της παράβασης ουσιώδους τύπου λόγω αναρμοδιότητας του γνωμοδοτούντος οργάνου αρκεί για να ακυρωθεί δίχως άλλο η προσβαλλόμενη πράξη

Όλως εκ περισσού ωστόσο επισημαίνω ότι η γνωμοδότηση της μόνης αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού θα μπορούσε να έχει όλως διαφορετικό περιεχόμενο από εκείνο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και δη περιεχόμενο θετικό για εμένα, ενόψει και των όσων έχουν ήδη προβληθεί σε προηγούμενους λόγους της προσφυγής μου και που καταδεικνύουν ακριβώς το πλημμελές σκεπτικό της εισήγησης της αναρμοδίας Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και στους οποίους λόγους παραπέμπω προς αποφυγή περιττών επαναλήψεων

Επομένως, πέραν όλων των άλλων λόγων που έχω ήδη προβάλει, η προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει και τυπικά ακυρωτέα από την Υμετέρα Αρχή. Κατ' ορθή νομική θεώρηση, η υπόθεση θα πρέπει να αναπεμφθεί στην μόνη αρμόδια Επιτροπή Διαγωνισμού ώστε να τηρηθεί ο προσήκων και ουσιώδης τύπος της διαδικασίας της γνωμοδοτήσεως/εισηγήσεως προς το αποφασίζον όργανο του Διαγωνισμού, ήτοι το Διοικητικό Συμβούλιο του ΝΠΔΔ-....

VII) ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΡ. 105 Ν. 4412/2016 ΚΑΙ ΑΡ. 4.2. ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ [...]Εκ των ανωτέρω και κατά την ημετέρα τουλάχιστον θεώρηση η Αναθέτουσα Αρχή και η προσβαλλόμενη απόφαση υπέπεσαν σε παράβαση της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ειδικότερα σύμφωνα και με τα ανωτέρω προβλεπόμενα στο νόμο και στη Διακήρυξης, η Αναθέτουσα οφείλει μετά την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης, να την κοινοποιήσει στους λοιπούς - πλην του προσωρινού αναδόχου - συμμετέχοντες και μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας προδικαστικής προσφυγής να την αποστείλει για προ- συμβατικό έλεγχο (εάν υπόκειται) και ακολούθως να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο για υποβολή ΥΔ περί οψιγενών μεταβολών και για την υπογραφή της συμβάσεως. Στην ένδικη υπόθεση εξεδόθη με πολλή μεγάλη καθυστέρηση η υπ' αριθμ. 58/19.08.2021 απόφαση του ΔΣ του ΝΠΔΔ-....., με την οποία κατακυρώθηκε εις εμένα η σύμβαση. Δεν γνωρίζω εάν και πότε κοινοποιήθηκε η εν λόγω απόφαση στους λοιπούς συμμετέχοντες, ωστόσο δεν μου έχει κοινοποιηθεί οποτεδήποτε τυχόν προδικαστική προσφυγή εναντίον μου.

Μετά ταύτα και σύμφωνα με τα προρρηθέντα η Αναθέτουσα Αρχή μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως προδικαστικών κατά της απόφασης κατακύρωσης, όφειλε όπως μεριμνήσει για την επιτέλεση των αναγκαίων ενεργειών για την διενέργεια του προσυμβατικού ελέγχου. Η κλήση στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας όλων των συμμετόντων για παράταση του χρόνου ισχύος της προσφοράς τους, φρονούμε ότι δεν ευρίσκει έρεισμα στο κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού, καθισταμένης

συνακόλουθα και εξ αυτής της απόψεως ακυρωτέας της προσβαλλόμενης αποφάσεως [...]».

17. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι: «[...] - Σύμφωνα με το άρθρο 19 της διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή μπορεί πριν τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς τους και της εγγύησης συμμετοχής. Η ανανέωση προσφοράς είναι αλληλένδετη με την εγγύηση συμμετοχής καθότι η εγγυητική συνοδεύει την προσφορά και για το λόγο αυτό η χρονική της διάρκεια είναι άμεσα συνδεδεμένη καθότι προσδιορίζεται σε 30 ημέρες από την λήξη της προσφοράς.

Ο προσφεύγων οικονομικός φορέας στην υπεύθυνη δήλωσή του δεν έκανε καν μνεία περί υποβολής αίτησης προς το ΤΜΕΔΕ, επισυνάπτοντας την στη δήλωση. Την αίτηση αυτή κατέθεσε όπως αναφέρει στην προσφυγή του αρκετές μέρες αργότερα και αφού είχε λήξει η προθεσμία υποβολής. Το γεγονός αυτό αποτελεί δική του παράλειψη.

- Η τιθέμενη προθεσμία για την παράταση της προσφοράς καθορίστηκε με σκοπό να συμπίπτει με την ημερομηνία λήξης των προσφορών. Η συγκεκριμένη ημερομηνία ήταν συναφής με την διακήρυξη και την νόμιμη συνέχεια του διαγωνισμού.

- Η αναφερόμενη στην προσφυγή καθυστέρηση αξιολόγησης προσφορών, δεν αποτελεί πλημμέλεια της αναθέτουσας αρχής αλλά οφείλεται στην επιτροπή διαγωνισμού, η οποία αποτελεί ανεξάρτητο όργανο, στο οποίο δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης. Παρά ταύτα υπήρξαν εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής επανειλημμένες οχλήσεις για την σύνταξη του πρακτικού

Για όλους τους παραπάνω αναφερόμενους ουσιαστικούς και τυπικούς λόγους, θεωρούμε ότι η υποβληθείσα προσφυγή της πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της τύποις και ουσία [...] ».

18. Επειδή η προσφεύγουσα στο υπόμνημά της υποστηρίζει ότι: «[...] Η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της:

ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΕΙ εν συνόλω το ιστορικό της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

εκτίθεται και στην κρινόμενη προσφυγή μου

ΚΑΤΑΦΑΣΚΕΙ ΡΗΤΩΣ (στοιχ. Ια απόψεων) ότι την 05.09.2021 υποβλήθηκε εκ μέρους μου υπεύθυνη δήλωση ανανέωσης της ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής μου

Επιβεβαιώνει στην πραγματικότητα ακόμη και διά των απόψεών της τον ισχυρισμό μου (βλ. ιδίως Ι λόγω της προδικαστικής προσφυγής μου) ότι στην αποσταλείσα πρόσκληση περί παράτασης ισχύος των προσφορών η τεθείσα προσθεσμία ΟΥΔΟΛΩΣ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΕ ΚΑΙ ΔΗ ΡΗΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΠΑΡΑΤΑΣΕΩΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ ΤΗΣ, ΠΑΡΑ ΑΝΑΦΕΡΟΤΑΝ ΜΟΝΟ ΑΦΗΡΗΜΕΝΑ ΣΕ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ

Η Αναθέτουσα ΔΕΝ αναφέρει καν στις απόψεις της ότι η σχετική πρόσκληση προέβλεπε και δη ρητά μέχρι 05.09.2021 να υποβληθεί και το έγγραφο παρατάσεως του εκδότη

Ούτε και θα μπορούσε άλλωστε πράξει κάτι τέτοιο ενόψει της ρητής και απερίφραστης εν προκειμένω διατύπωσης της σχετικής πρόσκλησης

Ατυχώς για την Αναθέτουσα *scripta manent...* Και εν προκειμένω η πρόσκληση όριζε ότι η προθεσμία υποβολής της ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ είναι η 05.09.2021 και την αυτή ημέρα υπέβαλα ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΙΤΗΘΕΙΣΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΜΟΥ δηλώνοντας υπευθύνως ότι αποδέχομαι την παράταση της εγγυητικής και της προσφοράς μου

Η εν λόγω σιγή παραδοχή της Αναθέτουσας στην πραγματικότητα επιβεβαιώνει τη βασιμότητα του πρώτου (υπό στοιχ. Ι) λόγου της προδικαστικής προσφυγής μου (όπου και παραπέμπω εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων)

Ουδέποτε ετέθη συναφής υποχρέωση από την Αναθέτουσα στην πρόσκλησή της περί *corpus* προσκομίσεως άλλου εγγράφου

Η μόνη υποχρέωση που ετέθη από την πρόσκληση της Αναθέτουσας, ήταν αμιγώς η υποβολή απαντήσεως μέχρι 05.09.2021, την οποία και τήρησα ευλαβικά με την σχετική ΥΔ μου δηλώνοντας ρητά ότι αποδέχομαι την παράταση του χρόνου ισχύος προσφοράς όσο και της εγγυητικής επιστολής

συμμετοχής (όπως συνομολογεί άλλωστε και η Αναθέτουσα)

Επομένως η απόρριψη της προσφοράς μου (λόγω μη υποβολής εγγράφου του εκδότη της εγγυητικής για την παράταση κατά την προσβαλλόμενη) ερείδεται επί ΑΝΑΚΡΙΒΟΥΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΣ και τυγχάνει άνευ ετέρου εσφαλμένη, καθ' ευδοκίμηση της προσφυγής μου (ιδίως υπό στοιχ. I λόγος)

Σε κάθε δε περίπτωση, όπως αναλυτικά εκτίθεται και στην προσφυγή μου, η δεδομένη ασάφεια της σχετικής προσκλήσεως (στην περίπτωση που υποτεθεί ότι ζητούσε την υποβολή και του εγγράφου παρατάσεως του εκδότη εντός της ίδια προθεσμίας) δεν δύναται να επιρρίπτεται εις βάρος μου και να καταλήγει στην απόρριψή μου, καίτοι μάλιστα ανταποκρίθηκα στην πρόσκληση της Αναθέτουσας με την εμπροθέσμως κατατεθείσα ΥΔ μου

Ακολούθως η Αναθέτουσα αναφέρεται στη δυνατότητά της να αιτείται από τους οικονομικούς φορείς την παράταση ισχύος των προσφορών και των εγγυητικών τους, η οποία τω όντι δεν αμφισβητείται

Παραλείπει ωστόσο η Αναθέτουσα, να αναφερθεί στο κανονιστικό πλαίσιο που οριοθετεί εκ προοιμίου τη σχετική δυνατότητα

Η αναμφίλεκτη αυτή δυνατότητα της Αναθέτουσας προσδιορίζεται από το νόμο (αρ. 72) και τη Διακήρυξη (αρ. 15.3) που ορίζουν ότι η Αναθέτουσα «μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, ΠΡΙΝ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥΣ, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής»

Επομένως σύμφωνα με όσα εκθέτω και στον υπό στοιχ. II λόγο της προδικαστικής μου (όπου και παραπέμπω εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων) το απώτατο επιτρεπτό σημείο που τίθεται από το νόμο και από τη Διακήρυξη για την παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής είναι πριν από τη λήξη εκάστης εξ αυτών (βλ. «πριν τη λήξη τους», χρήση της κτητικής αντωνυμίας σε γενική πληθυντικού)

Εάν ο νόμος και η Διακήρυξη επιθυμούσαν το απώτατο χρονικό σημείο για την ανανέωση της προσφοράς και της εγγυητικής να είναι ο χρόνος λήξης της προσφοράς θα το όριζαν ρητώς (όπως άλλωστε αναφέρεται ότι για την

Αναθέτουσα ότι μπορεί να ζητά «πριν από τη λήξη της προσφοράς»)

Στην πραγματικότητα παρά τα όσα επικαλούμαστε σχετικώς (στον υπό στοιχ. II λόγω της προδικαστικής) με εδραία επιχειρηματολογία και με συναφή ad hoc νομολογία της Αρχής (βλ. ΑΕΠΠ 1119/2020 σκ.16) η Αναθέτουσα ΟΥΔΟΛΩΣ απαντά επ' αυτών στις απόψεις της

Αναφέρεται γενικόλογα στον αλληλένδετο χαρακτήρα της προσφοράς και της εγγυητικής, ο οποίος δεν αμφισβητείται και ΠΟΙΕΙ ΣΙΓΗ ως προς τους ισχυρισμούς μας

Αναφέρει ΜΟΝΟ το αρ. 19 της Διακήρυξης και ΠΑΡΑΒΛΕΠΕΙ το αρ. 15.3 της Διακήρυξης (και αρ. 72 του ν. 4412/2016), τα οποία απερίφραστα και με σαφήνεια ορίζουν ότι η Αναθέτουσα δύναται πριν από τη λήξη της προσφοράς να ζητά από τους προσφέροντες να ανανεώσουν ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥΣ την προσφορά και της εγγυητική συμμετοχής

ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΑ στον ισχυρισμό μας περί απώτατου επιτρεπτού ορίου ανανεώσεως της προσφοράς και της εγγυητικής ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΚΑΣΤΗΣ από το νόμο και από τη Διακήρυξη (αρ. 72 ν. 4412/2016 και αρ. 15.3 Διακήρυξης)

Η σιγή της Αναθέτουσας εν προκειμένω και η αποσπασματική μνεία μόνο του αρ. 19 και όχι του αρ. 15.3 της Διακήρυξης (και αρ. 72 του ν.4412/2016) αποτελεί κατά τη γνώμη μας - οιονεί έστω - παραδοχή του σφάλματός της

Αναφέρει ότι η πιθέμενη προθεσμία για της παράταση της προσφοράς καθορίστηκε με σκοπό να συμπίπτει με την ημερομηνία λήξης των προσφορών και συνεχίζει - εύσχημα ομολογουμένως - ότι η συγκεκριμένη ημερομηνία ήταν συναφής με τη διακήρυξη και τη νόμιμη συνέχεια του Διαγωνισμού

Όμως από την προσεκτική ανάγνωση των απόψεων της προκύπτει εναργώς ότι στην πραγματικότητα η Αναθέτουσα ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΑ στο κρίσιμο ζήτημα της επιτρεπτός κατά το νόμο και τη Διακήρυξη συναιδέσεως της εγγυητικής επιστολής πριν από την λήξη της

Αλυσιτελώς συγχέεται στις απόψεις της το ζήτημα της παραδεκτής (κατά το νόμο και τη Διακήρυξη) θέσεως προθεσμίας για την παράταση της προσφοράς

(μέχρι την 05.09.2021, οπότε και έληγε) με το *alliid* νομικό και οντολογικό ζήτημα της θέσεως προθεσμίας για την παράταση της εγγυητικής (η οποία έληγε αργότερα και συγκεκριμένα η υποβληθείσα υπέρ εμού εγγυητική του ΤΜΕΔΕ είχε αρχικό χρόνο ισχύος για 350 ημέρες από τη διενέργεια, ήτοι μέχρι 21.10.2021)

Ως απώτατο επιτρεπτό σημείο γι' αυτήν το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού αρ. 72 ν. 4412/2016 και αρ. 15.3 Διακήρυξης) ορίζει προ της λήξεώς της και η πρόσκληση της Αναθέτουσας ΟΥΔΕΝ ΟΡΙΣΕ ΣΧΕΤΙΚΩΣ και δη με ΡΗΤΗ ΣΥΝΥΠΟΒΟΛΗ και εγγράφου του ΕΚΔΟΤΗ ΤΗΣ και σε κάθε περίπτωση τυχόν τέτοια προθεσμία (μέχρι 05.09.2021) στερείται νομιμότητας ως αντικείμενη στο πλαίσιο του Διαγωνισμού

Καίτοι δεν αντικρούεται κατ' ελάχιστον από την Αναθέτουσα στις απόψεις της, επαναλαμβάνεται εκ νέου συνοπτικά η ουσία του επιχειρημάτων μου, όπως αναλύεται ιδίως στον υπό στοιχ. II λόγο της προσφυγής μου, το οποίο ερείδεται σαφώς στο αρ. 72 του ν. 4412/2016 και στο αρ. 15.3 της Διακήρυξης και έχει τύχει της αυτολεξεί επικροτήσεως της Υμετέρας Αρχής: [...]

Μετά ταύτα φρονούμε ότι η απουσία του ελάχιστου σχετικού ισχυρισμού της Αναθέτουσας, ικανού να αντικρούσει τα ανωτέρω επιρρωνύει emphaticά την αναγκαιότητα ευδοκιμήσεως της παρούσης (βλ. ιδίως υπό στοιχ. II λόγος προδικαστικής

Περαιτέρω η Αναθέτουσα στις απόψεις της ολισθαίνει εκ νέου σε μία πρόδηλα εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του Διαγωνισμού και του φακέλου της ένδικης διαγωνιστικής διαδικασίας και αποπειράται να θεμελιώσει δήθεν παράλειψη εμού επί ΜΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΜΩΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΜΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΗΤΑΣ Εκκινεί από την εν πολλοίς αυτοαναφορική και γενικόλογη αλληλένδετη σχέση της προσφοράς και της εγγυητικής (και τη διάρκειά της για επιπλέον 30 ημέρες από τη λήξη της προσφοράς) και καταλήγει με καινοφανή λογικά άλματα σε δήθεν παράλειψή μου να υποβάλω αίτημα παρατάσεως στο ΤΜΕΔΕ

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

Δοθέντος ουδέν αντιτάσσεται σχετικώς στις απόψεις της Αναθέτουσας επισημαίνεται εκ νέου ότι είναι διαφορετικό ζήτημα η αλληλένδετη σχέση αμφοτέρων και διαφορετικό ζήτημα ποιο είναι το ΑΠΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το πρώτο δεν αμφισβητείται, το δεύτερο προκύπτει εκ του νόμου και της Διακήρυξης (ήτοι πριν τη λήξη της) και ατυχώς δι' εμέ ερμηνεύθηκε άλως εσφαλμένα από την Αναθέτουσα

Η έχουσα τω όντι διάρκεια τουλάχιστον επιπλέον 30ημερών από την λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς εγγυητική επιστολή συμμετοχής δέον να είναι διαρκώς εν ισχύ και δύναται να παρατείνεται η ισχύος της ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ

Είναι άλλο θέμα πόσο πρέπει να ισχύει η εγγυητική (+ 30 ημέρες από το χρόνο λήξεως της προσφοράς) και είναι διαφορετικό θέμα η ανανέωσή της (κατά +30ημέρες από τον χρόνο λήξεως της προσφοράς), η οποία ΔΥΝΑΤΑΙ ΠΑΡΑΔΕΚΤΑ ΝΑ ΛΑΒΕΙ ΧΩΡΑ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ

Ατυχώς δι' εμέ η σχετική ευκρινής διάστιξη, η οποία προκύπτει ευθέως εκ του νόμου και της Διακήρυξης, διέλαθε της προσοχής της Αναθέτουσας (άλλως πλημμελώς ερμηνεύθηκε) και οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως απορρίψεώς μου

Συνακόλουθα ουδεμία παράλειψη δύναται να μου αποδοθεί εν προκειμένω περί καθυστερημένης υποβολής αιτήματος ανανέωσης στο ΤΜΕΔΕ, όπως ατυχώς αιτιάζεται η Αναθέτουσα

Ο εν λόγω ισχυρισμός πάσχει πολυσχιδώς:

Κατ' αρχάς ΟΥΔΟΛΩΣ ετέθη προθεσμία στην πρόσκληση για υποβολή εγγράφου εκ του εκδότη για την ανανέωση της εγγυητικής μέχρι 05.09.2021 ν' ΟΥΤΕ άλλωστε η Αναθέτουσα προβάλλει άλλωστε σχετικό ισχυρισμό στις απόψεις της Ουδεμία τέτοια υποχρέωση προκύπτει από τη Διακήρυξη και από το νόμο, αφού στο κανονιστικό πλαίσιο ορίζεται σαφώς ότι πρέπει η εγγυητική να ανανεωθεί πριν από τη λήξη της

Η υποβληθείσα εγγυητική υπέρ εμού του ΤΜΕΔΕ είχε αρχικό χρόνο λήξεως μέχρι 21.10.2021 Συναφώς αμέσως μετά την ανανέωση της προσφοράς μου και την δήλωση αποδοχής ανανέωσης και της εγγυητικής με την ΥΔ μου, έσπευσα και υπέβαλα και αίτημα ανανέωσης της εγγυητικής μου στο ΤΜΕΔΕ (την 13.09.2021), ήτοι σχεδόν 40 ημέρες πριν από τη λήξη της

Ο ίδιος με αναφορά στη Διακήρυξη και στο νόμο που ορίζουν ρητώς ότι η ανανέωση πρέπει να λάβει χώρα πριν την λήξη της εγγυητικής και δοθέντος επιπλέον ότι είχα ήδη με την υποβληθείσα ΥΔ δηλώσει στην Αναθέτουσα ότι αποδέχομαι την παράταση ισχύος της εγγυητικής και δοθείσης και της λήξεώς της την 21.10.2021, φρονώ ότι ενήργησα με σύνεση, μέριμνα και εντός του κανονιστικού πλαισίου και ΟΥΔΟΛΩΣ δύναται να μου προσαφθεί η οποιαδήποτε παράλειψη εκ της Αναθέτουσας

Σημειωτέον μάλιστα ότι το αίτημά μου προς το ΤΜΕΔΕ υποβλήθηκε την 13.10.2021, ήτοι σε «ΑΝΥΠΟΠΤΟ ΧΡΟΝΟ» και δη ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ, γεγονός που αναδεικνύει έτι περαιτέρω τους ισχυρισμούς μου

Η Αναθέτουσα ΟΥΔΕΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕ για το σύνολο των ανωτέρω

Περιχαρακώθηκε μόνο στην απόδοση δήθεν παραλείψεως στο πρόσωπό μου, την οποία ωστόσο ΑΔΥΝΑΤΕΙ και η ίδια να θεμελιώσει έστω κατ' ελάχιστον ακόμη και στις απόψεις της

Είναι χαρακτηριστικό ότι τόσο στην προσβαλλόμενη όσο και στις απόψεις της η Αναθέτουσα αδυνατεί πλήρως να προσδιορίσει έστω ένα άρθρο/απαραβάτο όρο του κανονιστικού πλαισίου του Διαγωνισμού, που να παραβιάστηκε δήθεν εκ μέρους μου επιφέροντας την απόρριψη της προσφοράς μου

Η παντελής απουσία του ελάχιστου φερόμενου ερείσματος για τον αδόκητο αποκλεισμό μου τυγχάνει παροιμοιώδης, καθισταμένης επιβεβλημένης της ακύρωσης της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

Όπως αναλυτικώς εκθέτω και στην προσφυγή μου (βλ. ιδίως υπό στοιχ. ΙΙΙ λόγο αυτής, όπου και παραπέμπω εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων) η προσβαλλόμενη τυγχάνει όλως εσφαλμένη, καθώς οδήγησε στην απόρριψη

της προσφοράς μου, καίτοι αντικειμενικώς και τεκμηριωμένα πληρούνταν διαχρονικά άπαντες οι προϋποθέσεις συμμετοχής μου

Κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξεως η προσφορά μου ήταν σε ισχύ και είχε ήδη ανανεωθεί εν ισχύ και η εγγυητική μου ευρίσκονταν εν ισχύ εις χείρας της Αναθέτουσας με αρχικό χρόνο λήξεως την 21.10.2021 (και μάλιστα είχε υποβληθεί αίτημα παρατάσεως της προς το αρμόδιο ΤΜΕΔΕ, το οποίο διεκπεραιώθηκε και έχει ήδη αναρτηθεί στο ΕΣΗΣΗΣ, η σχετική παράταση, σχετ. 8 και 9 προδικαστικής)

Συνακόλουθα ουδείς λόγος συνέτρεχε κατ' αρ. 91 ν. 4412/2016 για την απόρριψή μου, δοθέντος ότι πληρούνταν κατ'αρ. 72 και 104 του ν. 4412/2016 όλες οι προϋποθέσεις συμμετοχής μου

Η Αναθέτουσα ΟΥΔΕΝ ΔΙΑΛΑΜΒΑΝΕΙ σχετικώς συνομολογώντας στην πραγματικότητα όλους τους ισχυρισμούς μου και αδυνατώντας κατ' ελάχιστον να θεμελιώσει τον αποκλεισμό μου

Η πλήρης σιγή της Αναθέτουσας στις απόψεις της αναφορικά με τους λοιπούς ισχυρισμούς της προσφυγής μου τυγχάνει στην πραγματικότητα εκκωφαντική και επιρρωνύει τη βασιμότητα των ισχυρισμών μου

·/ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΑ η Αναθέτουσα στις απόψεις αναφορικά με την απόρριψη της προσφοράς μου, ΚΑΙΤΟΙ ΕΙΧΕ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΗΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΣΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΜΟΥ, η οποία έληγε (αρχικώς) την 21.10.2021 και ΜΕ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΚΑΘ' ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ

ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΑ ΚΑΝ πώς δήθεν οδηγήθηκε στην απόρριψή μου, παρά το γεγονός ότι είχα δηλώσει υπευθύνως ότι αποδέχομαι την παράταση της εγγυητικής μου και δη ενόψει της ρητής αναφοράς στο σώμα της κατατεθείσας εγγυητικής του ΤΜΕΔΕ ότι αποδέχεται α ρίορί την παράταση, με μόνη τη συναίνεσή μου, που είχε ήδη παρασχεθεί

Η βασιμότητα και του υπό στοιχ. IV λόγου της προδικαστικής μου, όπου και παραπέμπω εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων, δεν θίγεται κατ' ελάχιστον από την Αναθέτουσα...

ΑΝΑΠΑΝΤΗΤΟΙ - ελλείπει προφανώς εύσημου αντιλόγου - μένουν και οι

ισχυρισμοί μου αναφορικά με την παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της αρχής της αναλογικότητας εκ μέρους της δράσεως της Αναθέτουσας

Η Αναθέτουσα συνομολογεί την μεγάλη καθυστέρηση στην όλη διαδικασία, η οποία άλλωστε γέννησε και την αναγκαιότητα ανανέωσης των προσφορών και των εγγυητικών, και με μία πρωτοφανή ομολογουμένως δικαιολογία, προσπαθεί να την επιρρίψει στην Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία παρουσιάζεται ως φερόμενο διακριτικό όργανο...

Ανεξαρτήτως εάν υπαίτια τυγχάνει η Επιτροπή Διαγωνισμού ή η Αναθέτουσα, παράμετρος η οποία άλλωστε τυγχάνει εγγενώς άγνωστη εις εμένα, το βέβαιο είναι ότι αυτή η αβελτηρία της διοικήσεως δεν δύναται να επιρρίπτεται στους ώμους του ευσυνείδητου οικονομικού φορέα και να καταλήγει εις βάρος του ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΑ ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΛΕΞΗ η Αναθέτουσα αναφορικά με την μη κλήση μου προς παροχή διευκρινίσεων κατ' αρ. 102 και 103 του ν. 4412/2016

Εάν διατηρούσε την παραμικρή αμφιβολία για την παράταση της εγγυητικής μου επιστολής ή εάν επιθυμούσε τυχόν την ανανέωσή της ΚΑΙ με έγγραφο του ΤΜΕΔΕ πολύ πριν το χρόνο λήξεώς της, ΟΦΕΙΛΕ κατ' ελάχιστον να με καλέσει προς διευκρίνιση σχετικώς

Αναφέρει η Αναθέτουσα ότι επικοινωνήσε με το ΤΜΕΔΕ στο πλαίσιο των καθηκόντων της για τον έλεγχο της εγκυρότητας της παρατάσεως του φορέα ΙΜΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.

Κάλλιστα θα μπορούσε και όφειλε στο πλαίσιο της χρηστής διοικήσεως να επιβεβαιώσει μέσω του ΤΜΕΔΕ ότι η αρχική εγγυητική μου την ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΛΗΡΩΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΛΗΞΕΩΣ ΤΗΣ, πριν προβεί στον αυτόματο αποκλεισμό μου

Κάλλιστα θα μπορούσε και όφειλε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 102 και 103 του ν. 4412/2016 να με καλέσει να προσκομίσω πιο άμεσα το έγγραφο της παρατάσεως (παρά την λήξη της εγγυητικής 1,5 μήνα μετά), πριν προβεί στον αυτόματο αποκλεισμό μου

ΟΥΔΟΛΩΣ ΑΠΑΝΤΑ γιατί ενώ καθυστέρησε επί (7) μήνες ο Διαγωνισμός εν

τέλει κατά το κρίσιμο διάστημα προέβη στον αυτόματο αποκλεισμό μου μόλις επτά (7) ημέρες, και ΣΕ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΕΙΧΑ ΠΑΡΑΤΕΙΝΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΜΟΥ ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΠΤΕ ΠΛΗΡΩΣ ΜΕΧΡΙ 21.10.2021, δίχως να προβεί στις δέουσες ενέργειες

ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΛΕΞΗ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΑ η Αναθέτουσα στην επικαλούμενη εκ μέρους μου παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, την οποία έχει ασπασθεί και η Υμετέρα Αρχή επί ad hoc υποθέσεως (βλ. ΑΕΠΠ 1119/2020, σκ. 16)

Μετά ταύτα φρονώ ότι η ευδοκίμηση και του υπό στοιχ. V λόγου της προσφυγής μου (όπου και παραπέμπω εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων) σιγή επιβεβαιώνεται (άλλως ουδόλως αντικρούεται) εκ των απόψεων της Αναθέτουσας

Ως προς τους λοιπούς λόγους της προδικαστικής μου προσφυγής (υπό στοιχ. VI και VII, όπου και παραπέμπω εν συνόλω προς αποφυγή επαναλήψεων), η Αναθέτουσα ΟΥΔΕΝ αναφέρει, συνομολογώντας στην πραγματικότητα τη βασιμότητα αυτών και τις επισημανθείσες από μέρους μας παραβάσεις που έχουν εμφιλοχωρήσει στη διαγωνιστική διαδικασία

ΟΥΔΟΛΩΣ ΕΞΗΓΕΙ η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών το γεγονός ότι παρακάμφθηκε πλήρως κατά παράβαση του θεσμικού πλαισίου (αρ. 221 του ν. 4412/2016 και αρ. 4 Διακήρυξης) η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού Επιπλέον η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει στις απόψεις της ότι την 26η.08.2021 είχε κοινοποιήσει την υπ' αριθμ. 58/2021 απόφαση του Δ.Σ. του ... στους λοιπούς οικονομικούς φορείς πλην εμού, του προσωρινού αναδόχου

Συνακόλουθα μετά την άπρακτη παρέλευση του 10ημέρου ασκήσεως τυχόν προδικαστικής προσφυγής, η Αναθέτουσα όφειλε να μεριμνήσει για τη διενέργεια του τυχόν προσυμβατικού ελέγχου και για την υπογραφή της συμβάσεως

ΟΥΔΟΛΩΣ ΑΠΑΝΤΑ και πάλι η Αναθέτουσα, γιατί δεν προέβη στα κατά νόμο οριζόμενα (αρ. 105 ν. 4412/2016 και αρ. 4 Διακήρυξης) [...]».

19. Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι:

«[...]2. Συνεπώς, κατ' εφαρμογή των όρων της παρούσας Διακήρυξης (βλ. άρθρο 15.3 και άρθρο 19 της αυτής) σε συνδυασμό με την εφαρμοστέα εν προκειμένω νομοθεσία (παρ. 2 του άρθρου 97 του ν. 4412/2016 και περ. α της παρ. 1 του άρθρου 72 του ίδιου νόμου), αλλά και σύμφωνα με τον νόμιμο τρόπο υπολογισμού των προθεσμιών, κατ' άρθ. 243 ΑΚ, εφόσον στην εξεταζόμενη περίπτωση η λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών ορίστηκε ρητά στη διακήρυξη ότι είναι η 05-11-2020 και, εφόσον η ίδια αυτή ημέρα ορίστηκε ρητά ως η ημέρα έναρξης των προβλεπόμενων δέκα μηνών ισχύος των προσφορών, η κατά μήνες ορισθείσα προθεσμία αρχίζει την 05-11-2020 και εκτείνεται μέχρι και την 05-09-2021 συμπεριλαμβανόμενη. Πριν από τη λήξη του χρόνου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. 14649/26-08-2021 έγγραφο της, ζήτησε την παράταση ισχύος τόσο των προσφορών όσο και των εγγυητικών επιστολών αυθαιτονικ. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία μας υπέβαλε, την 02-09-2021, με ανάρτηση στην «επικοινωνία» του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού, εντός της ορισθείσας δεκαήμερης προθεσμίας, αφενός την από 02-09-2021 Υπεύθυνη Δήλωση, με την οποία δήλωσε ότι αποδέχεται την παράταση ισχύος της προσφοράς της επί επτάμηνο, ήτοι, έως και την 05-04-2022 και αφετέρου το υπ' αρ. πρωτ. ... έγγραφο του ΤΜΕΔΕ, δυνάμει του οποίου παρατείνεται η ισχύς της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της εταιρείας μας, με αρ. ε- .../ΤΜΕΔΕ, μέχρι 1004-2022. Επιπλέον, το ως άνω έγγραφο του ΤΜΕΔΕ που πιστοποιεί την παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής μας, υποβάλαμε και στο πρωτόκολλο της Αναθέτουσας Αρχής, εντός της ταχθείσας προθεσμίας (με αρ. πρωτ. Αναθέτουσας 15087/03-09-2021). Αντιθέτως, όπως αναφέραμε και ανωτέρω στο ιστορικό της παρούσας και συνομολογεί και ο ίδιος ο προσφεύγων, υπέβαλε μόνο υπεύθυνη δήλωση περί παράτασης ισχύος της προσφοράς του, χωρίς να παρατείνει και το χρόνο ισχύος της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του. Μάλιστα, όπως προκύπτει από τα έγγραφα του διαγωνισμού και τα όσα αναφέρει στην προσφυγή και το υπόμνημά του ενώπιών σας, δεν υπέβαλε σχετικό αίτημα στο φορέα έκδοσης (ΤΜΕΔΕ),

παρά, μόλις την 13-09-2021. ήτοι, κατά χρόνο που είχε εκπνεύσει η προθεσμία που είχε ταχθεί από την αναθέτουσα και ίσχυε η προηγούμενη προσφορά του! Κατόπιν των ανωτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή, με την με αριθμό 81/2021 προσβαλλομένη απόφασή της, όλως νόμιμα και ορθά έκρινε απορριπτικά την προσφορά του προσφεύγοντα και τον απέκλεισε από τη συνέχεια του διαγωνισμού.

Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι ο προσφεύγων ενημερώθηκε στον ίδιο χρόνο με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους, την 26-08-2021, για την πρόσκληση παράτασης ισχύος των προσφορών και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, υπέβαλε δε μόνο υπεύθυνη δήλωση περί παράτασης ισχύος της προσφοράς του, αλλά όχι βεβαίωση παράτασης του χρόνου ισχύος της εγγυητικής συμμετοχής του, για την οποία, σημειωτέον, δεν υπέβαλε καν σχετικό αίτημα στο ΤΜΕΔΕ, από την 26-08-2021 που έγινε η πρόσκληση, έως την 05-09-2021 που ήταν η ταχθείσα προθεσμία υποβολής των αναγκαίων εγγράφων, για την νόμιμη παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής των συμμετεχόντων, παρά, μόλις, την 13-09-2021!!! Συνεπώς, η μη υποβολή του συνόλου των απαιτούμενων εγγράφων, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, είτε οφείλεται σε αμέλεια, είτε σε υπαιτιότητα, είτε σε απροθυμία του, πάντως, δεν μπορεί να γίνει ανεκτή, με βάση τις κείμενες διατάξεις που διέπουν τον υπόψη διαγωνισμό.

Ως εκ τούτων, ορθά και σύννομα η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε την απόρριψη της προσφοράς και τον αποκλεισμό του προσωρινού μειοδότη, από τη συνέχεια του διαγωνισμού, κατά την ορθή εφαρμογή, αφενός, των κειμένων διατάξεων και, αφετέρου, των αρχών του υγιούς ανταγωνισμού, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

3. Όπως αναφέραμε ανωτέρω, αναφορικά με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο του προκείμενου διαγωνισμού, εφόσον στην κρινόμενη περίπτωση η λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών ορίστηκε ρητά στη διακήρυξη ότι είναι η 05-11-2020 και εφόσον η ίδια αυτή ημέρα ορίστηκε ρητά ως η ημέρα έναρξης των προβλεπόμενων δέκα (10) μηνών ισχύος των προσφορών, η

κατά μήνες ορισθείσα προθεσμία αρχίζει την 05-11-2020 και εκτείνεται μέχρι και την 05-09-2021 συμπεριλαμβανόμενη, όπως ρητώς ορίζεται στο εφαρμοστέο άρθρο 243 ΑΚ για το υπολογισμό προθεσμίας που έχει προσδιοριστεί σε μήνες, ως εν προκειμένω.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις της διακήρυξης και του νόμου (άρθρα 15.3 και 19 της διακήρυξης και παρ. 2 του άρθρου 97 και περ. α της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016) προκύπτει ότι, εάν, πριν από τη λήξη του, κατά το νόμο ή/και τη διακήρυξη, οριζόμενου χρόνου ισχύος της προσφοράς των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή παράταση της ισχύος της προσφοράς τους, η σχετική δήλωση πρέπει να υποβληθεί πριν από τη λήξη του χρόνου αυτού (ΕΑ 78/2011, 397/2003, 338/2003).

Στην υπό κρίση περίπτωση, πριν από τη λήξη του χρόνου ισχύος των προσφορών (26-08-2021), με το υπ' αριθμ. πρωτ. 14649/26-08-2021 έγγραφο της, η αναθέτουσα αρχή, ζήτησε από άπαντες τους συμμετέχοντες την παράταση ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής τους. Όμως, ο οικονομικός φορέας «...», όπως σαφώς προκύπτει από την προσβαλλόμενη, με αρ. 81/2021 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, απέστειλε εμπρόθεσμα μόνο την υπεύθυνη δήλωση για την παράταση του χρόνου ισχύος της προσφοράς του. Πλην όμως, η εν λόγω παράταση έγινε τυπικά, καθότι, αυτή (η παράταση) δεν συνοδεύτηκε από παράλληλη παράταση ισχύος της εγγυητικής επιστολής του. Πλην όμως, η εν λόγω παράλειψη αποτελεί ουσιαστική πλημμέλεια της προσφοράς του και τούτο διότι η διακήρυξη ορίζει στο άρθρο 15.3 ότι η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες, μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 19, διαφορετικά η προσφορά απορρίπτεται. Υπενθυμίζουμε δε ότι με βάση το εν λόγω άρθρο η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. Στο δε άρθρο 19 ορίζεται ότι η αναθέτουσα μπορεί πριν τη λήξη

του χρόνου ισχύος της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς τους και της εγγύησης συμμετοχής. Με βάση αυτά, η αναθέτουσα, με το με αρ. πρωτ. ... έγγραφο της, ζήτησε την παράταση ισχύος των προσφορών και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής των διαγωνιζόμενων. Ωστόσο, ο προσφεύγων «...» δεν προέβη σε παράταση της ισχύος αμφοτέρων των ζητούμενων, ήτοι, της προσφοράς του και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του. Είναι προφανές, κατόπιν τούτων, ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας, δεν παρέτεινε νόμιμα και προσηκόντως την προσφορά του, καθόσον ανταποκρίθηκε μόνο σε μία από τις αναγκαίες, εκ του νόμου, προϋποθέσεις, για προσήκουσα παράταση των προσφορών και σε ένα εκ των ζητούμενων στοιχείων, με τη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας, υποβάλλοντας μόνο τη σχετική υπεύθυνη δήλωση, αλλά δεν παρέτεινε την ισχύ της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του. Σημειώνεται ότι, εν προκειμένω, η ισχύς της αρχικής (προ της παράτασης) προσφοράς του εκτείνεται έως την 21-10-2021 είναι νομικώς αδιάφορο, καθώς, μετά τη δήλωση περί παράτασης της ισχύος της προσφοράς του, αυτή πλέον ισχύει για τον δηλούμενο μεταγενέστερο χρόνο, ενώ, αντιθέτως, η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του δεν έχει ισχύ εκτεινόμενη τουλάχιστον τριάντα ημέρες από την ημερομηνία παράτασης της προσφοράς.

Κατά πάγια νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και την αναθέτουσα αρχή, η οποία υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ΣΤΕ 3703/2010, 53/2011, Ε.Α. ΣΤΕ 523/2010, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 181/2006, 19/2005, 31/2003, 105/2003 κλπ). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοσύνη πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι

σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Η δε παράβαση των όρων της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των συναφών κατακυρωτικών πράξεων (ΟλΣτΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

Περαιτέρω, η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ.ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

Τέλος, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε.

Όπως προαναφέρθηκε, στον όρο 15.3 της διακήρυξης απαιτείται ρητώς και σαφώς επί ποινή αποκλεισμού η εγγύηση συμμετοχής να έχει διάρκεια μέχρι τουλάχιστον 30 ημέρες μετά την λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς, όπως, αντίστοιχα, προβλέπεται, ρητώς και σαφώς, στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016. Ο δε χρόνος ισχύος των προσφορών, ρητώς και σαφώς, ορίζεται στο άρθρο 19 της διακήρυξης σε δέκα (10) μήνες από την λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Επίσης, στα ίδια άρθρα της Διακήρυξης (15.3 και 19) ορίζεται ότι, σε περίπτωση παράτασης της ισχύος

των προσφορών, απαιτείται ισόχρονη παράταση και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα παραπάνω, η εγγύηση συμμετοχής απαιτείται να έχει ισχύ για χρονικό διάστημα ίσο με τριάντα, τουλάχιστον, ημέρες, μετά τη λήξη ισχύος των προσφορών αρχική ή παραταθείσα). Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης συμμετοχής περιλαμβάνεται στα υποχρεωτικά στοιχεία της προσφοράς, ρητά, σύμφωνα με τον νόμο (περ. θ της παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016) και τη διακήρυξη (άρθρα 15.1, 15.3 και 19). Ωσαύτως, η μη συμμόρφωση αποτελεί ουσιώδη πλημμέλεια που επάγεται την απόρριψη της προσφοράς.

Ειδικότερα, η υποχρεωτική ελάχιστη διάρκεια της εγγύησης συνιστά ουσιώδη απαίτηση και προκύπτει άμεσα από το άρθρο 72 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο οι αναθέτουσες αρχές ζητούν υποχρεωτικά από τους προσφέροντες να παράσχουν εγγύηση συμμετοχής, η οποία υποχρεωτικά έχει ελάχιστη διάρκεια τουλάχιστον τριάντα ημερών, μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος των προσφορών που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, όπως, εν προκειμένω, με το άρθρο 15, σε συνδυασμό με τα άρθρα 18 και 19 της Διακήρυξης.

Επιπρόσθετα, η ελάχιστη διάρκεια της εγγύησης συνιστά ρητή απαίτηση που προκύπτει άμεσα και από το άρθρο 15.3 της Διακήρυξης, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται η κατάθεση εγγύησης που να έχει ισχύ για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός τουλάχιστον μηνός από την εκάστοτε ισχύ της προσφοράς, κατά τρόπο που να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία ούτε να μπορεί να δημιουργηθεί αμφισβήτηση ότι απαιτείται να χωρήσει απόρριψη της προσφοράς, κατά δέσμια αρμοδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής, σύμφωνα με τις αρχές της τυπικότητας της διαφάνειας της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης, σε περίπτωση παράβασης του ουσιώδους αυτού όρου περί της ελάχιστης διάρκειας της εγγύησης (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 311/2012, 1400/2007, ΣτΕ ΕΑ 445/2007, 512/2005, ΕΑ 803/2008 κα). Εξάλλου, προκειμένου να κοινοποιηθεί η απόφαση της κατακύρωσης πέραν της κρίσης ότι μετά τον έλεγχο της υπεύθυνης δήλωσης μη επέλευσης οψιγενών μεταβολών δεν

έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής, εξακολουθούν να πληρούνται τα κριτήρια επιλογής και δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού στο πρόσωπό του προσωρινού αναδόχου, σύμφωνα με τα ειδικώς προβλεπόμενα στη διακήρυξη (βλ. άρθρο 4.2.ε αυτής), αναγκαία προηγείται και κρίση της Αναθέτουσας Αρχής ότι η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και η εγγυητική επιστολή που προσκόμισε εξακολουθεί να είναι σε ισχύ και τον δεσμεύει, σύμφωνα με τα ειδικώς προβλεπόμενα στη διακήρυξη και τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν. 4412/2016. Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 4.2.γ της παρούσας για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η διαδικασία αυτή δεν θα μπορούσε να τηρηθεί, εν προκειμένω, λόγω της έλλειψης ισχύουσας εγγυητικής επιστολής του «...», αφού τέτοια δεν υποβλήθηκε, με δική του υπαιτιότητα (σχετική αίτησή του στο ΤΜΕΔΕ μόλις την 13-09-2021), εντός της ταχθείσας προθεσμίας που ίσχυε για άπαντες τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό.

Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή ενεργώντας ορθά και νόμιμα, κατά δέσμια αρμοδιότητα, απέκλεισε την προσφορά του προσφεύγοντα [...].».

20. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης [...].».

21. Επειδή στο άρθρο 53 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2.

Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: [...]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης [...], ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις, τον τύπο, τα ποσοστά, τον χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται, [...] ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών, [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα, όπως δηλώσεις και δικαιολογητικά, [.....]».

22. Επειδή στο άρθρο 72 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα είδη εγγυήσεων:

α) «Εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ, και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση.

Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, εκτός ΦΠΑ, του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης συμφωνιών- πλαίσιο, δυναμικού συστήματος αγοράς, σε συνοπτικό διαγωνισμό, σε διαδικασίες απευθείας ανάθεσης ή σε διαδικασία επιλογής από κατάλογο, εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 73 έως 78, δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα στα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογητικά ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης.

Ειδικά στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι εγγυήσεις συμμετοχής καταπίπτουν υπέρ του κυρίου του έργου, μετά από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου. Η ένσταση του αναδόχου κατά της αποφάσεως δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγυήσεως.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες μετά:

αα) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής,

ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης και

ββ) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδίκων βοηθημάτων προσωρινής δικαστικής Προστασίας, ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών, και

γγ) την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρα 35 και 36 του Ν. 4129/2013 (Α' 52), εφόσον απαιτείται.

Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του

χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ένδικων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως [...].».

23. Επειδή στο άρθρο 97 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

2. Σε περίπτωση αιτήματος για παράταση της ισχύος της προσφοράς, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 72, για τους οικονομικούς φορείς που αποδέχθηκαν την παράταση, πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

3. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για χρονικό διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε έξι (6) μήνες, μέσα στο οποίο πρέπει να συναφθεί η σύμβαση.

Όταν στο διαγωνισμό υποβάλλονται και τεχνικές προσφορές, ο χρόνος ισχύος των προσφορών ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε δέκα (10) μήνες.

Ειδικότερα, στους διαγωνισμούς που υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο ως άνω χρόνος ισχύος των προσφορών προσαυξάνεται κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες αντίστοιχα. Στις περιπτώσεις των συμβάσεων του άρθρου 50, ο χρόνος ισχύος της προσφοράς ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

4. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και

δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την επόμενη της διενέργειας της διαδικασίας ανάθεσης.

Η παράταση της ισχύος της προσφοράς μπορεί να λαμβάνει χώρα κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη από τα έγγραφα της σύμβασης αρχική διάρκεια ισχύος της προσφοράς. Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία είτε να παρατείνουν την προσφορά τους είτε όχι».

24. Επειδή το άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το

άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

25. Επειδή το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

26. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη προβλέπεται ότι: «[...]Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής

15.1 Για την συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτείται η κατάθεση από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, κατά τους όρους της παρ. 1 α) του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, που ανέρχεται στο ποσό των 4.627,41ευρώ [...]15.3 Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 19 της παρούσας, ήτοι μέχρι 05/10/2021, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

15.4 Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, υπέρ του κυρίου του έργου, μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής και στις περιπτώσεις του άρθρου 4.2 της παρούσας. Η ένσταση του αναδόχου κατά της αποφάσεως δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγυήσεως [...]Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών

Κάθε υποβαλλόμενη προσφορά δεσμεύει τον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό κατά τη διάταξη του άρθρου 97 του ν. 4412/2016, για διάστημα

ΔΕΚΑ (10) μηνών, από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς τους και της εγγύησης συμμετοχής [.....]».

27. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

28. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

29. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ

μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

30. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

31. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση

προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

32. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

33. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

34. Επειδή, είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθόσον είναι σαφής (βλ. εξ αντιδιαστολής Απόφαση *Pirro Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, όπου κρίθηκε ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και

από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας).

35. Επειδή στην υπό εξέταση προσφυγή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά της δεν έπρεπε να απορριφθεί διότι ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής απαντώντας με υπεύθυνη δήλωση ότι παρατείνει τον χρόνο ισχύος της προσφοράς της και της εγγυητικής επιστολής της και ότι στην εν θέματι πρόσκληση δεν ζητούνταν η υποβολή εγγράφων σε συγκεκριμένη προθεσμία αλλά η απάντηση των οικονομικών φορέων. Κατά τον προσφεύγοντα, δεν προβλέπεται λόγος αποκλεισμού της προσφοράς του ενώ η εγγυητική επιστολή ήταν σε ισχύ και για την οποία είχε αιτηθεί την παράτασή της, σύμφωνα με τα έγγραφα που προσκομίζει με την προσφυγή του και η οποία παράταση έχει δοθεί εγκαίρως από το ΤΜΕΔΕ.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι η ανανέωση προσφοράς είναι αλληλένδετη με την εγγύηση συμμετοχής καθότι η εγγυητική συνοδεύει την προσφορά και για το λόγο αυτό η χρονική της διάρκεια είναι άμεσα συνδεδεμένη καθότι προσδιορίζεται σε 30 ημέρες από την λήξη της προσφοράς καθώς και ότι ο προσφεύγων στην υπεύθυνη δήλωση που υπέβαλε δεν κάνει μνεία της αίτησής του για παράταση της εγγυητικής του επιστολής διότι την αίτηση αυτή την υπέβαλε σε μεταγενέστερο χρόνο, γεγονός το οποίο αποτελεί παράλειψή του. Ως δε επισημαίνει η αναθέτουσα αρχή, η τιθέμενη στην πρόσκληση προθεσμία για την παράταση της προσφοράς καθορίστηκε με σκοπό να συμπίπτει με την ημερομηνία λήξης των προσφορών.

Προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, ο προσφεύγων στο υπόμνημά του υποστηρίζει ότι αυτή συνομολογεί τα πραγματικά περιστατικά και τους ισχυρισμούς του και ουδόλως αντικρούει ουσιώδεις ισχυρισμούς του.

Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι η ανανέωση προσφοράς είναι αλληλένδετη με την εγγύηση συμμετοχής καθότι

προσδιορίζεται σε 30 ημέρες από την λήξη της προσφοράς και ότι προσφεύγων ανταποκρίθηκε εν μέρει στην πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής μη υποβάλλοντας εγγύηση συμμετοχής διάρκειας μέχρι τουλάχιστον 30 ημέρες από τη λήξη ισχύος της προσφοράς του ως αυτή παρατάθηκε διότι δεν θα εδύνατο να ολοκληρωθεί η διαδικασία με την υπογραφή της σύμβασης χωρίς η εγγυητική επιστολή του να είναι σε ισχύ.

36. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 15.3 προβλέπεται ότι η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για 30 ημέρες μετά τη λήξη χρόνου ισχύος της προσφοράς, η οποία αρχικώς έληγε στις 5-09-2021 διαφορετικά η προσφορά απορρίπτεται. Επίσης προβλέπεται ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά την παράταση της διάρκειας της προσφοράς και της εγγύησης πριν τη λήξη τους. Στο δε άρθρο 19 ορίζεται ότι η προσφορά δεσμεύει τον συμμετέχοντα για διάστημα 10 μηνών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφορών (στις 5-11-2020), ήτοι έως τις 6-09-2021.

37. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η αναθέτουσα αρχή με την από 26-08-2021 πρόσκλησή της αιτήθηκε από τους συμμετέχοντες τόσο την παράταση του χρόνου ισχύος τόσο των προσφορών όσο και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής κατά 6 μήνες και ανέφερε ότι η προθεσμία υποβολής της απάντησής τους είναι η 05-09-2021. Στις 5-09-2021, ήτοι εμπροθέσμως, ο προσφεύγων, ο οποίος είχε ήδη αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος, υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει ότι δέχεται την παράταση ισχύος τόσο της προσφοράς όσο και της εγγύησης συμμετοχής κατά 6 μήνες.

38. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως υποστηρίζουν η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα ότι η διάρκεια της εγγύησης συμμετοχής συναρτάται με τον χρόνο ισχύος της προσφοράς δοθέντος ότι πρέπει να έχει ισχύ τουλάχιστον 30 μέρες μετά τη λήξη ισχύος της προσφοράς. Ωστόσο, από τη διατύπωση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής δύναται να υποστηριχθεί ότι δεν προκύπτει ρητώς και

σαφώς ότι η τεθείσα προθεσμία αφορά στην υποβολή εγγράφων από τους οικονομικούς φορείς αλλά στην απάντηση των οικονομικών φορέων για το αν θα παρατείνουν ή όχι τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους και, συνακόλουθα, της εγγυητικής τους επιστολής. Από τη γραμματική ερμηνεία αυτής, βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων ότι η προθεσμία της πρόσκλησης αφορά στην απάντηση και όχι στην παράταση αυτή καθαυτή με την υποβολή εγγράφων και ότι η ασάφεια αυτής δεν δύναται να ερμηνευθεί εις βάρος του. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή, η οποία είχε στην κατοχή της εγγύηση συμμετοχής του προσφεύγοντος σε ισχύ, εσφαλμένα απέρριψε την προσφορά του πριν τη λήξη ισχύος αυτής ή χωρίς να του θέσει νέα προθεσμία για την υποβολή της παραταθείσας εγγύησης και ενώ ο ίδιος ο προσφεύγων είχε δηλώσει υπευθύνως ότι αποδέχεται την παράταση ισχύος αυτής δεδομένου και του ότι ήταν ήδη οριστικός ανάδοχος. Ο δε ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι η προθεσμία της πρόσκλησης συνδέεται με τον χρόνο λήξης των προσφορών προβάλλεται αλυσιτελώς καθώς, ενώ ως προς την προσφορά αρκεί η δήλωση της αποδοχής της παράτασης από τον οικονομικό φορέα, η εγγύηση συμμετοχής παρατείνεται από τον εκδότη της, εφόσον προηγουμένως την αποδεχθεί ο οικονομικός φορέας κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής. Με την υποβολή της ως άνω υπεύθυνης δήλωσης ο προσφεύγων αποδέχθηκε ρητώς και ανεπιφυλάκτως την εξάμηνη παράταση τόσο ως προς τον χρόνο ισχύος της προσφοράς του, η οποία παρατάθηκε επομένως πριν τη λήξη της, όσο και ως προς τον χρόνο ισχύος της εγγυητικής του επιστολής, η οποία έληγε στις 21-10-2021 (350 ημέρες από τη διεξαγωγή του διαγωνισμού). Επομένως, η εν λόγω δέσμευση έλαβε χώρα πριν τη λήξη ισχύος της εγγυητικής επιστολής. Επιπλέον, ως αποδεικνύει ο προσφεύγων με τα έγγραφα που έχει υποβάλει με την προσφυγή του, ο ίδιος προέβη σε εύλογο χρόνο από την επίμαχη πρόσκληση και δη πριν την κοινοποίηση σ' αυτόν της προσβαλλόμενης, και ενώ η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του ήταν ακόμα σε ισχύ, στις απαραίτητες εκείνες ενέργειες ενώπιον του εκδότη της

προκειμένου να παρατείνει εγκαίρως και αναλόγως με τον χρόνο ισχύος της προσφοράς του, τον χρόνο ισχύος της εγγυητικής επιστολής, γεγονός το οποίο έλαβε τελικώς χώρα στις 24-09-2021 με την παράταση ισχύος της έως τις 30-05-2022. Εξάλλου, αλυσιτελώς προβάλλεται από τον προσφεύγοντα ότι η ανάγκη παράτασης ισχύος των προσφορών προέκυψε από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής η οποία καθυστέρησε την εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας καθώς τούτο δεν αίρει την υποχρέωσή του να παρατείνει και τον χρόνο της εγγυητικής επιστολής του εφόσον αποδέχθηκε την παράταση αυτή. Περαιτέρω, παρέλκει η εξέταση των λοιπών επάλληλων ισχυρισμών του προσφεύγοντος για την ακύρωση της προσβαλλόμενης δοθέντος ότι με τους εξεταζόμενους ισχυρισμούς γίνεται δεκτό το αίτημα της κρινόμενης προσφυγής για την αποδοχή της προσφοράς του (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007. Βλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ.48).

39. Επειδή η εισήγηση γίνεται εν συνόλω δεκτή.

40. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

41. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

42. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 40, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 81/2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ «Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης και Αθλητισμού του Δήμου ...», κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Αριθμός απόφασης: Σ500/2022

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα ποσού χιλίων εκατόν πενήντα έξι ευρώ και ογδόντα έξι λεπτών (1.156,86 €).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 14 Μαρτίου 2022 και εκδόθηκε στις 4 Απριλίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΛΑΜΙΩΤΗ

Η Γραμματέας
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ